

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 3. marca 1939

Štev. 10.

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5.50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, prililje, desno; uprava: levo // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu: v Ljubljani št. 10.666

Bogdan Pušenjak:

Klaipeda

Po oktobrski tragediji bratskega češkoslovaškega naroda so se ponovno pojavili na evropskem obzorju temni oblaki v obliki klajpedskega vprašanja, ki je grozilo znova zatemniti komaj nekoliko razčiščen evropsko ozračje. Ze razplamtele strasti so se zaradi velike uvidevnosti in popustljivosti litvanske vlade začasno pomirile. Evropska javnost pa se zaveda, da bo to vprašanje prej ali slej zopet ogrozilo evropski mir.

Klajpedsko ozemlje leži med reko Njemenom in bivšo rusko-nemško mejo. To ozemlje, ki je bilo po verzajskem miru odcepljeno od Prusije, meri 2.500 kvadratnih km in ima okrog 150.000 prebivalcev in sicer Litvancev in Nemcev. Računajo, da pripada etnografsko 80—90% litvanski rasi, jezikovno pa samo 60%, kar pa gre predvsem na račun znane nemške potujčevalne politike pred vojno. Nemška statistika iz l. 1912. izkazuje na vsem ozemlju 71.820 Litvancev napram 66.719 Nemcem, ki pa prebivajo pretežno v samem mestu Klajpedi (Memel). Seveda ni treba poudarjati velike vrednosti nemške statistike, saj je znano, kako so se te ponarejale pri nas. Po ljudskem štetju, ki je bilo izvršeno l. 1925., pa se je priznalo izmed 141.644 prebivalcev samo 59.337 k nemški narodnosti, kar daje Nemcem na tem ozemlju značaj manjšine in nič več. Zanimiva pa je pojava nove narodnosti pri tem štetju: 38.404 prebivalcev se je namreč označilo za pripadnike memelske narodnosti. K temu čudnemu pojavu pravi znani italijanski manjšinski strokovnjak Enrico Aci Montefesio, da je treba smatrati Memelce za pripadnike različnih narodnosti. To tezo italijanskega učenjaka pa v svoji knjigi »La Lithuanie Moderne« popolnoma pobija znani francoski pisatelj in dobri poznavalec litvanskega naroda Henry de Chambon. Po njegovem mnenju je že dejstvo, da so se za Memelce označili v pretežni večini baš kmetje, dokaz, da so to sami Litvanci, ki si v tedanjem zapletenem mednarodnem položaju iz strahu pred poznejšimi posledicami niso upali priznati se k litvanski narodni skupnosti. Ako si osvojimo Chambonovo mnenje, vidimo, da živi v Memelu še vedno nad 76.000 Litvancev, s čimer dobijo nemške aspiracije popolnoma drugo sliko.

Po svojem izvoru pa je klajpedsko prebivalstvo popolnoma litvansko, nemške manjšine pa tvorijo, slično kakor v naših krajih, po večini priseljeni tako zvani višji sloji: uradniki, trgovci, industriji in veleposestniki. Samo po sebi razumljivo je, da je nemška predvojna raznarodovalna politika tudi na tem ozemlju žela svoje uspehe med gospodarsko zaslužjenimi Litvanci.

Glavna in sporna točka tega ozemlja je Klajpeda, pristaniško mesto z 38.000 prebivalci. Klajpedsko ozemlje z mestom je bilo dolga stoletja v pruskih rokah, vendar pa je vsa stoletja v glavnem služilo ruski trgovini. Čeprav je bila Klajpeda s pristaniščem deficitna, je litvanska vlada vsa pristanišča z velikimi denarnimi žrtvami popolnoma modernizirala ter zgradila krasne nove stavbe in moderne pristaniške naprave. Temu primerno se je seveda zelo dvignil pristaniški promet. Dočim je uvoz in izvoz še l. 1922. znašal 70.276 ton, se je v desetih letih že zvišal na 707.213 ton letno. Ta ogromni napredek pa najbolj zgovorno dokazuje, kako velike gospodarske prednosti je prinesla Klajpedi priključitev celotnega ozemlja Litvi.

Klajpedsko vprašanje je že starejše, kakor bi si to nepoučeni mislili. V smislu verzajske pogodbe je bilo klajpedsko ozemlje odcepljeno od Prusije, vendar pa ni bilo pridruženo Litvi, marveč je bilo avtonomno pod upravo zavezniških držav. V začetku l. 1923. pa se je ustanovil v Litvi nekaj »Odbor za pomoč mali Litvi«, ki si je zastavil za glavni cilj priključitev tega ozemlja Litvi. Klajpeda je bila takrat okupirana

Zborovanje zelene bratovščine v Celju

Celje, 3. marca.

Lovsko društvo v Celju je imelo v soboto zvečer v mali dvorani Celjskega doma občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan in je potekel v najlepši slogi.

Predsednik g. direktor Fr. Mravljak je prečital pozdravno brzojavko Zveze lovskih društev. Nato se je spomnil v pretekli poslovni dobi umrlih zvestih članov gg. Lavrenčiča, Zeleznika, Agreža in drugih. V svojem poročilu je predsednik navedel, da je društvo uspešno nadaljevalo svoje delo iz prejšnjih let glede zaščite divjačine s zatiranjem roparic, lovskih tatvin, nagrad za pokončevanje roparic itd. Znižanje članarine ni izvedljivo, pač pa bo poleg nezgodnega uvedeno v doglednem času tudi jamstveno zavarovanje. Število društvenih članov je ostalo skoraj neizpremenjeno. Društvo je konsolidirano. V njem ni nobenih diferenc. To omogoča celjskemu društvu enoten, solidaren in tudi uspešen nastop napram Zvezi. Društvo je v dobrih odnosih z oblastmi. V širšem in ožjem odboru Zveze je močno zastopano. Društvo je nadaljevalo boj proti onim, ki hočejo doseči izpremembo lovskega zakona. V Lovskem društvu v Ljubljani ni prave sloge. V kolikor je bil tangiran predsednik Zveze, ga je celjsko društvo vzelo močno v zaščito. Lovsko društvo v Celju zastopa stališče, naj bo sedež Zveze v Ljubljani.

Iz poročila tajnika g. ravn. A. Zorka posnemamo, da je bilo na lanskem občnem zboru Lovskega društva v Celju sklenjeno, naj kaznujejo lovske tatvine redna sodišča in ne upravna oblastva. Zadevno določilo je bilo vneseno v finančni zakon za l. 1938-39, tako da sodijo sedaj o lovskih tatvinah redna sodišča. Na lanskem občnem zboru sprejeti predlog, da bi pristojni činitelji dovolili carine prost uvoz smodnika za puške risanice, ni uspel. Prav tako tudi še ni uspelo, da bi Zveza odstopila od vplačane članarine v znesku 60 din lovskim društvom po 5 din za vsakega lovske-

ga čuvaja. To pa je nujno potrebno, da bodo mogla društva nadaljevati akcijo za zatiranje ptic roparic, za preprečevanje lovskih tatvin itd. Nezgodno zavarovanje lovcev, ki je za silo urejeno, bo treba podrobno izvesti. Zajčja bolezen tušaremijska popuška. Glasilo sadjarjev in vrtnarjev še vedno nadaljuje svojo borbo proti zajcem. Ker je začelo to glasilo osebno napadati predsednika Zveze lovskih društev, je Lovsko društvo v Celju priporočilo svojemu članstvu, da izstopi iz Sadjarskega in vrtnarskega društva. To glasilo objavlja reklame, kako je treba zlasti pozimi mazati sadno drevje, da se ugonobijo sadni škodljivci, ne objavi pa znatno cenejšega sredstva znanega sadjarja g. Levstika v Celju, ki zatre sadne škodljivce in obenem obvaruje sadno drevje pred zajcem. Namesto, da vodi glasilo sadjarjev in vrtnarjev gonjo proti zajcu, naj rajši pouči članstvo, da naj pusti preko zime razredčeno vejevje pod drevesi, ker se v tem primeru loti zajec le tega vejevja in ne napada drevja samega.

Po poročilih blagajnika g. Wagnerja in knjižničarja g. ravn. Čilenška je prejela uprava na predlog člana revizijskega odbora g. Kostanjška razrešnico.

Pri volitvah je bila tretjina odbornikov, ki je bila v smislu pravil izžrebana in je odstopila, zopet izvoljena. Zopet so bili izvoljeni gg. dr. Bavdek, ravn. Čilenšek, sodnik Detiček in dr. Vrhovec, poleg njih pa še gg. dr. Sbrizaj iz Konjic in Šentjurec iz Rogaške Slatine. Občni zbor je tudi izvolil 8 delegatov za skupščino Zveze in določil 4 kandidate za odbor Zveze.

Med samostojnimi predlogi je bilo sklenjeno, da bi lovska društva ne smela sprejemati za člane prononsiranih lovskih tatov. Društvena knjižnica bo odprta vsak petek od 19.30 do 20. Ob zaključku se je predsednik zahvalil tisku za naklonjenost.

Po zelo uspelem občnem zboru se je pričel lovski družabni večer, ki je potekel v veselem in pristrnem razpoloženju.

Delovanje celjske gasilske župe

Gasilska župa za celjski srez je imela v nedeljo v Celjskem domu v Celju glavno skupščino, ki so se je udeležili delegati 45 gasilskih čet izmed 57. Župni starešina g. Golgranc je v začetku pozdravil zastopnike oblastev in tiska ter na kratko orisal delo župne uprave v preteklem poslovnem letu.

Iz poročila župnega tajnika g. Adolfa Bervarja, ki navaja med drugim

po francoskih četah. Dne 10. februarja pa so iregularne litvanske čete prekorale mejo in pričele svoj pohod na Klajpedo. Odpor, na katerega so naletele, je bil prav šibek in kljub vsem diplomatskim intervencijam zavezniških držav so nadaljevale svoj pohod. In tako je 15. februarja padla Klajpeda po dvodnevni bitki. Takoj poslana komisija zavezniških držav ni več mogla preprečiti priključitve Klajpede k Litvi, ki je bila končno izvršena 19. februarja. Zavezniškim državam ni preostalo drugega, kakor da so priznale priključitev, vendar pa se je morala Litva zavezati, da bo v splošnih lokalnih interesih varovala avtonomijo klajpedskega ozemlja, s čimer je bila seveda zelo omejena suverenost Litve na tem ozemlju. In baš zaradi te avtonomije, s katero se ni litvanska vlada nikoli strinjala, so se pojavljali neprestani spori, ki so delali preglavice evropski diplomaciji in ki bi bili privedli pred kratkim skoraj do obojestrane spopada. Z novimi volitvami in najnovejšim avtonomnim statutom so bili ti spori sicer začasno odstavljani z

lanske župne strokovno tehnične tečaje, izpite za poveljnike, župne vaje in sodelovanje župe pri raznih gasilskih prireditvah, da ima gasilska župa 57 čet, v katerih je včlanjenih 1565 izvršujočih, 839 podpornih, 71 častnih članov, 27 naraščajnikov in 11 samaritank. Število izvršujočega članstva je lani nekoliko narastlo, število podpornih članov, naraščajnikov in samaritank pa je

dnevnega reda, toda vprašanje je, kako dolgo se bodo Nemci zadovoljili s sedanjim res širokogrudno avtonomijo. To je torej zgodovina in ves problem klajpedskega vprašanja. Ob tem vprašanju pa nam prihajajo v spomin besede, ki jih je 16. junija 1919 na pritožbo nemškega delegata grofa Brockdorff-Rantzaua zaradi odcepitve klajpedskega ozemlja izrekel veliki francoski državnik Clemenceau: »Zavezniške države ne dopuščajo pristavka, da je odcepitev klajpedskega ozemlja nasprotna narodnostnim naelom. To ozemlje je bilo vedno litvansko in večina prebivalstva je litvanskega izvora in porekla. Samo dejstvo, da je mesto Klajpeda po večini nemško, pa ne opravičuje nadaljnega obstoja tega ozemlja pod nemško oblastjo. To še posebej, ker je Memel edino litvansko morsko izhodišče.«

Ali ne bi te modre in tehtne besede morale veljati tudi za naša mesta onstran mej in ali ne bi upoštevanje teh besed preprečilo, da je moralo toliko naših bratov ostati izven svobodne domovine?

močno padlo. Dejstvo, da je število naraščaja lani padlo od 66 na 27, dokazuje, da se gasilske čete premalo zanimajo za podmladek v svojih edinicah. Samaritanski odsek ima 24, kulturno prosvetni odsek 20, glasbeni odsek 4, diletantski odsek 18, čitalnični odsek pa troje čet. Na področju župe je bilo lani 51 požarov in sicer 20 malih, 27 srednjih, 3 večji in 1 velik. V zavarovanih poslopjih je bil o43, v nezavarovanih pa 8 požarov. Gasilci so sodelovali pri 54 požarih, torej tudi pri požarih izven župnega območja. Sodelovalo je 631 gasilcev, ki so porabili pri gašenju 161 ur in 15 minut. Na zavarovanih poslopjih je bilo vsled požara 1.104.900 din, na nezavarovanih 18.400 din škode. Če bi ne bili nastopili gasilci, bi bila škoda narasla na približno 3.714.000 din. Nezgodno zavarovano je članstvo 24 gasilskih čet. Dolg gasilske župe odnosno njenih edinic znaša 249.521.52 din.

Poročilo župnega blagajnika g. Dobičiča izkazuje 7810.70 din dohodkov in 6895.50 din izdatkov, prebitok znaša torej 915.20 din.

V debati je delegat konjiške gasilske čete g. Štruel omenil spor v konjiški gasilski četi, ki je nastal med zastopnikom konjiške občine v tej četi in nekaterimi četnimi funkcionarji. Spor se bo obravnaval pred sodiščem. Gasilska župa doslej ni hotela potrditi izvolitve dveh, v tem sporu prizadetih funkcionarjev, češ da hoče počakati na izid sodnega postopka in šele nato zavzeti svoje stališče. Govornik je ostro napadel upravo gasilske čete, zlasti pa župnega starešino, češ da je pokazal premalo objektivnosti v tem sporu.

Na predlog člana nadzornega odbora g. Koprive je prejela župna uprava razrešnico.

Proračun za novo poslovno leto izkazuje 7.945 din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Skupščina je odobrila vrsto četnih prireditev v tem letu. M. dr. bo 3. septembra v Št. Juriju ob juž. žel. proslava 65-letnice tamkajšnje gasilske čete, združena z blagoslovitvijo novega gasilskega doma. Blagoslovitve četnih praporov bodo 29. maja v Letušu, 24. septembra na Trnavi, 30. julija v Drešnji vasi in 6. avgusta na Babnem, blagoslovitev novih motornih brizgaln pa 21. maja v Prožinu in 17. septembra na Gomilskem. Odobrene so bile tudi delne župne vaje in druge gasilske prireditve.

Jugoslovenskega gasilskega kongresa, ki bo letos poleti v Ljubljani, se bo udeležila tudi celjska gasilska župa, ki bo sodelovala pri prostih vajah in pri rajalnem pohodu ter izvajala samostojno točko: vaje s plinskimi maskami.

Župa bo priredila 26. marca v Celju za vse članstvo administrativni tečaj za tajnike in bo tudi organizirala v marcu ali v začetku aprila sanitetni tečaj v Celju. Stavila bo gasilski zajednici predlog glede ukinitve taks za dramske prireditve gasilskih čet. Predlog konjiške gasilske čete, da bi se konjiški srez izločil iz območja celjske gasilske župe in da bi se naj osnovala za konjiški srez posebna gasilska župa, je bil odklonjen. Vse gasilske čete v konjiškem srezu pa se naj o zadevi posvetujejo in stavijo prihodnji župni skupščini skupen predlog v tej zadevi. Gasilski zajednici bo na pobudo konjiške gasilske čete stavljen predlog, da bi skušala izposlovati, naj bi občine določale vsaj 3 odstotke svojih proračunskih izdatkov za gasilske čete in da bi banska uprava to po možnosti upoštevala pri potrjevanju občinskih proračunov. Poskusili naj bi tudi doseči večjo državno subvencijo za poravnava dolgov gasilskih čet, napravljenih pred l. 1932., ker gasilske čete v sedanjih razmerah ne morejo same odplačevati starih dolgov.

Ob novem letu trgovske knjige, redniki, brzovezi in razne mape v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra c. 7—9.

Politika

× Proračunska razprava v narodni skupščini se zelo pospešeno nadaljuje. »Slovenec« poroča, da »nekateri poslanci še vedno ne razumejo resnosti dneva«, da se mlati prazna slama in da je prišlo do prerekanja brez smisla. Je pač nekoliko neugodno za vse skupaj, ker prihajajo o načrtih bivše vlade dr. Stojadinovića sedaj v javnost prav čudne stvari. Dovčerajsnji politični prijatelji si očitajo najintimnejše načrte, po katerih je g. Stojadinović s pomočjo svojih političnih sodelavcev nameraval za prvi april uvesti pravo diktaturo. Sedaj pa noče nihče o vsem tem ničesar vedeti in se vsi na vso moč trudijo, kako bi se pred narodom prikazali kot rešitelji demokracije. Poprej toliko proslavljeni režim dr. Stojadinovića je preko noči postal slab in zanič in začelo je po stari modi kar deževati slavošpevov na novo vlado g. Cvetkovića, od katere si tudi Slovenci obetajo najboljše. Prav čudno se v vsej tej zmedji čita tožba »Slovenca«, ki pravi v svoji številki z dne 23. februarja, da so nekateri poslanci JRZ za stvarne razprave o enakopravnosti pokazali izredno malo razumevanja in so govornikom vpadali v besedo z medklici.

× Bivši narodni poslanec Dragiša Stojadinović je pomiloščen in je bil izpuščen iz kaznilnice v Sremski Mitrovici. Kakor znano, je bil Dragiša Stojadinović obtožen in obsojen zaradi poskušene atentata na bivšega predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića na štiri leta ječe.

× Za ministra brez listnice je bil postavljen Vojko Cvrkić, minister na razpoloženju in narodni poslanec.

× Dva nova bana. Ban dunavske banovine Svetislav Rajić je bil te dni upokojen. Za bana dunavske banovine je bil postavljen odvetnik dr. Jovan Radivojević iz Šida, za bana vardarske banovine pa poslanec Vladimir Hajduk-Veljković.

× Kardinal Evgen Pacelli — papež Pij XII. Ze prvi dan konklava je bil v četrtek 2. t. m. pri tretjem glasovanju izvoljen za papeža dosedanji državni tajnik kardinal Evgen Pacelli, ki si je kot vrhovni poglavar rimsko-katoliške cerkve privzel ime Pij XII. Papež Pij XII. je star 63 let in je po rodu Rimljan. Za papeža je bil izvoljen ravno na svoj rojstni dan.

× Ogromni izdatki Anglije za pomorsko oborožitev. Proračun za oborožitev Velike Britanije na morju presega vse zadevne vojne proračune. Novi proračun mornariškega ministrstva znaša 153 milijonov funtov šterlingov, kar pomeni v našem denarju 36 milijard dinarjev. Proračun je tako velik, ker bodo to leto zgrajeni mnogi novi bojni brodovi in ogromna ladja, ki bo služila kot matica za letala. Dograjena bo tudi nova jahta za kralja, ki bo tako urejena, da bo v primeru potrebe spremenjena v veliko bolnico na morju. Vse kaže, da so dogodki v jeseni lanskega leta v Srednji Evropi rodili pri zapadnih vele-silah Angliji in Franciji odgovor, ki postaja zó one, ki ogrožajo mir med narodi, vedno manj prijeten. V tej tekmi oboroževanja more vzdržati le tisti, ki razpolaga z neizčrpnimi sredstvi.

× Odstop predsednika španske republike. Angleški in francoska vlada sta v ponedeljek dejansko in pravno priznali vlado generala Franca v Španiji za edino legalno špansko vlado. Predsednik španske republike Manuel Azana, ki je po zasedbi Katalonije po Francovi vojski odpotoval v Pariz, je prispel v ponedeljek v Coulognes in od tod sporočil predsedniku španskega parlamenta svoj odstop kot predsednik španske republike. Posle predsednika republike je začasno prevzel predsednik španskega parlamenta Martinez Bario. Državlanska vojna v Španiji se nagiba h koncu in popolni zmagi generala Franca.

Prispela je nova pošljka

otročkih vozičkov

Jos. Uršič, Celje — Narodni dom.

— Dunajska vremenska napoved za soboto 4. t. m.: Pretežno jasno, mirno vreme, v nižinah lahen ali kvečjemu zmeren nočni mraz, podnevi milo, v višinah do 2.000 m nadnično, ponekod jutranja megla.

Domače vesti

— Rešite javne nameščence in upokojence propadanja! Vprašanje izboljšanja gnotnega položaja javnih nameščencev in upokojencev je nujno potrebno takojšnje ureditve. Porast draginje je ta stan tako strašno prizadel, da se moramo s skrbjo vprašati, kam bo to vodilo in kaka naj bo javna uprava, ako nameščenec in upokojenec nimata najskromnejše možnosti za življenje. Sedaj se razpravlja novi državni proračun, ki naj za dobo enega leta zakonito uredi vse državno gospodarstvo tako v pogledu dohodkov kakor tudi v pogledu izdatkov. Nameščenci in upokojenci, ki jim je bilo že pred 11. decembrom 1938 svečano dano zagotovilo, da bodo skoro dosegli izboljšanje svojega položaja, sedaj to upravičeno pričakujejo. Gospodje poslanci imajo sedaj ugodno priliko, da pripomorejo k pravilni rešitvi tega vprašanja in odpravijo sramotno stanje, v katerega je nameščence in upokojence pahnila bivša vlada Stojadinovića.

— Smrt senatorja dr. Dinka Trinajstića. V ponedeljek je umrl v Crikvenici v starosti 81 let senator dr. Dinko Trinajstić. Pokojni je bil pred vojno eden izmed voditeljev Hrvatov v Istri. Leta 1915. je odšel v emigracijo in postal podpredsednik Jugoslovenskega odbora. V Ženevi, Parizu in Londonu je sodeloval s pokojnima dr. Trumbićem in Supilom. Zaslužnemu nacionalnemu borcu bo ohranjeno v zgodovini našega osvobodjenja častno mesto.

— Zorko Prelovec †. V soboto 25. februarja popoldne je umrl v ljubljanski bolnici v starosti 52 let odlični in zaslužni slovenski skladatelj Zorko Prelovec, dolgoletni pevovodja »Ljubljanskega Zvona« in združenih pevskih zborov Hubadove župe ter koncertni in glasbeni recenzent. Naš narod bo ohranil Zorku Prelovecu časten in hvaležen spomin.

KINO UNION CELJE

3., 4., 5. marca

— Naše postaje so le v neznatni meri naše. Prejeli smo: Z ozirom na sestavek v Vašem listu pod naslovom »Naše postaje so le v neznatni meri naše« z dne 27. januarja Vas vljudno prosimo, da v smislu čl. 26. zakona o tisku objavite v Vašem listu na istem mestu in pod istim naslovom sledeče pojasnilo: Vsa naša programska razdelitev je usmerjena tako, da se izvaja čim več domače glasbe. V prvi vrsti gojimo slovensko narodno pesem. Z nagradnimi razpisi in po osebni iniciativi smo oskrbeli veliko število daljših skladb za orkester, kjer je narodna pesem obdelana v vsej številni raznolikosti. Posvečamo pa se tudi vsej slovenski vokalni in instrumentalni umetni tvorbi. Po iniciativi radiopostaje smo priredili in izvedli n. pr. že docela v pozabo zapadlega Jurija Mihevcā, istotako celotnega Parmo, zlasti pomembne pa so bile izvedbe njegovih skladb za zbor in orkester. V življenje smo poklicali izpavčevega »Tičnika« in še letos bo izvedena Vilharjeva »Jamska Ivankā«. Domače skladatelje smo že vse po vrsti v besedi in skladbah predelali: za njihove jubileje smo preskrbeli tudi izvedbe orkestralnih del, ki v celoti sploh še niso bila izvajana. Tako smo izvedli vse orkestralne skladbe Adamiča in Lajovića. Ponovno smo zaprosili posamezne skladatelje, naj pogledajo po svojih arhivih in nam dopošljejo še neizvajane skladbe, ki so bile potem v naših izvajanjih tudi oživljene. Če je bilo to mogoče, smo napravili tudi na gramofonskih ploščah posnetke naše domače glasbe. Popolnoma smo si svesti, da smo storili, kolikor je bilo v naših močeh, za prospeh slovenske glasbe. Res pa je, da si ne zapiramo vrat pred tujo glasbeno kulturo. Saj tega ne store niti radiopostaje velikih narodov, ki bi mnogo lažje izha-

le brez tuje glasbe, celo niti take države, ki jim je nacionalistično načelo zredišče pri vseh kulturnih vprašanjih, torej tudi pri radiu; vzemimo n. pr. Italijo ali Nemčijo. Na koncertih iz Nemčije slišite zelo pogosto avtorje slovenske ali romanske narodnosti. Tega niso opuščali niti tedaj, ko se je vsa zunanja politika vperjala proti Čekom in Francozom. Bo najbrže že kaj koristnega na tem, da poslušamo Beethovna, četudi ni Slovenec, in zabavno uro brez Strausovega valčka si tudi težko zamislimo, prav tako pri nas kakor v Franciji, na Švedskem ali pa v Kanadi. Trditve »Nove Dobe« bi pobila tudi ugotovitev lanskega končnega rezultata reparticijske komisije Udruženja jugoslov. muz. avtorjev, ki nam je po g. Prelovcu sporočila, da je izmed vseh treh postaj ljubljanska radiopostaja izvajala največ domačih del in razdelila največ avtorskih tantiem domačim skladateljem v Jugoslaviji. Tudi letos smo prosili reparticijsko komisijo, da nam pove rezultate, katera postaja izvaja največ domačih del. Sele potem bomo mogli pravično presojsati, ali izvaja Radio Ljubljana kaj domače glasbe. — Radiofonska oddajna postaja Ljubljana.

— Tatvine rib. Lastniki odnosno zakupniki ribarskih okrajev se pritožujejo zaradi vedno bolj se množočih tatvin rib (rakov). To kaznivo početje podpirajo najbolj oni, ki ukradene ribe kupujejo. Ker se nekateri pri tem ne zavedajo kaznivega dejanja, opozarjamo, da odgovarjajo kupci po kazenskem zakonu in bodo v vsakem primeru tudi ti ovađeni sodišču. Pred nakupom rib (rakov) naj se zato vsakdo prepriča, ali je prodajalec upravičen loviti odnosno prodajati ribe (rake), in naj vedno zahteva uradno izkaznico, ki jo mora imeti vsak ribič. Vsak, kdor ponuja ribe (rake) naprodaj, se mora izkazati s pismenim dovoljenjem vsakokratnega ri-

Kino METROPOL Celje

3., 4., 5., 6. marca film pristnega dunajskega humorja, poln zdrave komike in sarmantne glasbe

PRINCESA ELIZABETA (V nemškem jeziku) (Otroška leta cesarice Elizabete)

Traudi Stark Paul Hörbiger Hansi Knotek

Od 7. do 9. marca vefilm, poln mistike in realnosti

MOJSTER DUŠ

Ostavko nameravajo podati še nekateri člani mestnega sveta.

c Slovenska narodna manjšina v Nemčiji. Dr. Josip Tischler, profesor na gimnaziji v Beljaku in predsednik osrednje kulturne organizacije Slovencev na Koroškem, je bil te dni odpuščen iz državne službe. Ko istočasno čitamo v naših listih o zahtevah nemških poslancev na šolskem in kulturnem področju Nemcev v Jugoslaviji, je ta odpust slovenskega kulturnega organizatorja na Koroškem prav značilen. Znano je, da naša narodna manjšina na Koroškem nima šol, v katerih bi se mladina vzgajala v maternem slovenskem jeziku. Bili pa so doslej po Koroškem slovenski gospodinjski tečajji za slovenska dekleta, ki so jih sedaj tudi prepovedali. Prepovedana je bila tudi puštna prireditev pliberškega slovenskega prosvetnega društva v utemeljitvijo, naj se kulturno udejstvovanje v slovenskem jeziku in slovenskem duhu v Veliki Nemčiji prepusti jugoslovenskim državljanom. Kako bi se kaj smatrala slična prepoved pri nas, ki bi zabranila našim državljanom prireditve v znamenju »Kraft durch Freude«, ki se lahko nemoteno vršijo celo v Celju, pa jih v znak »lojalnosti« poseti še kak mestni svetnik slovenske občinske uprave slovenskega Velikega Celja.

barskega revirnega gospodarja in izvorom naprodaj ponujenih rib (rakov). — Zveza ribarskih društev.

Celje in okolica

c Vprašanje novega župana v Celju je povzročalo vladajočim v Celju mnogo težav. Po odstopu g. Mihelčiča bi bilo najnaravnejše, da bi zavzel njegovo mesto dosedanji njegov namestnik g. veletrgovec Rudolf Stermecki, ki pa imenovanje odklanja. Kot najresnejši kandidat za župana Velikega Celja je prihajal v poštev trgovec g. Fazarine, ki je pa mesto tudi odklonil, kakor je to storil tudi mestni stavbenik g. Konrad Golgranc iz Gaberja, ki so ga mnogi kot domačina najbolj želeli. Tako gre sedaj za odločitev med tajnikom Ljudske posojilnice g. Prelogom in g. dr. Voršičem, ki uživata oba nedeljene simpatije v svojih vrstah. Izgleda pa in po mestu gre glas, da je oseba g. Preloga v zadnjem času naletela nepričakovano na neke pomisleke, ki so baje tudi v občini zvezi z onim znamenitim ustanovnim občnim zborom Celjskega kulturnega društva. Tako je sedaj edini v poštev prihajajoči županski kandidat g. dr. Voršič, ki nam bo torej v Celju županoval, ker je tudi na novo izvoljeni predsednik Celjskega kulturnega društva g. ravnatelj Mohorjeve tiskarne imenovanje za župana odklonil zaradi preobilice dela, ki ga čaka v Celjskem kulturnem društvu.

c Veliko Celje brez župana, finančnega referenta in pravnega referenta. Kakor znano, je podal pravni referent mestnega sveta g. dr. Hodžar pred tedni ostavko. Pred kratkim je podal ostavko tudi župan g. Mihelčič. Kakor čujemo, je podal sedaj ostavko tudi mestni finančni referent g. Prelog.

c Nova občinska pisarnija. Mariborski »Toti list« objavlja: V Celju je izšla v samozaložbi brošura s podnaslovom: »Lastna hvala se pod mizo vala«. Brošura je bila takoj razprodana.

c Naše ceste začnemo urejevati. Kakor čujemo, se bo vprašanje modernizacije državnih cest od Maribora do Ljubljane skoro premaknilo z mrtve točke. Novi slovenski gradbeni minister g. dr. Krek, v čigar področje spada sedaj ta zadeva, ne bo dopustil, da bi bila naša banovina v programu velikih gradbenih cestnih del prikrajšana. Računati nam je torej s tem, da se bodo ta dela v območju Celja pričela že v najkrajšem času, kar vsi z zadoščenjem pozdravljamo.

c Trinadstropno poslopje Pokojniškega zavoda na Krekovi cesti bodo začeli v kratkem graditi. Pred dnevi so začeli s stavbišča, kjer je stala stara »Krona«, odvažati kamenje in zemljo, da pripravijo teren za gradnjo temeljev. Podirati so začeli tudi staro mitničarsko hišico. Kakor čujemo, pa novega poslopja ne bodo gradili v ravni črti s poslopjem mestne elektrarne, marveč bo fasada novega poslopja zaokrožena, tako da bo segala nekako v sredini čez dosedanjo črto na sedanji hodnik za pešce in nato zavila na levo do sredine Karlinove hiše. Pri stari mitničarski hišici bi na ta način pridobili prostor za nujno potrebno razširitev Krekove ceste, dočim bi bila cesta pri loku stavbe nekoliko zožena. Take stavbe se ne gradijo samo za nekaj let. Zato je treba strogo paziti, da se stavbna črta pomakne čimbolj nazaj, kar je zlasti na preozki in izredno prometni Krekovi cesti v tem odseku nujno potrebno. Upamo, da bodo tukaj izostale neodpušljive napake, ki jih vidimo marsikje drugod v Velikem Celju. Če hočemo končno začeti mesto modernizirati, ne smemo nikjer

poznati kompromisov ali popustljivosti pri gradnjah poslopij. To smo dolžni sebi in zanamcem.

c O glasbenem sporedu ljubljanske radijske postaje se čujejo med ljudmi, ki stalno spremljajo njeno delovanje in so dobri poznavalci glasbene kulture in literature, čisto pritožbe, da je glasbeni spored te postaje premalo naš. Seveda nikomur ne pride na um, da bi hotel nastopiti proti glasbenim umetninam drugih narodov in proti njihovemu izvajanju v ljubljanskem radiu. Če pa morajo radijski poslušalci pogosto poslušati n. pr. reproducirano slovanško, predvsem slovensko glasbo, predvajano na izrabljenih ploščah ali slabo posneto, in če jim posamezne komade, ki nas v taki izvedbi po svetu samo smešijo, servirajo prepogosto, so pritožbe pač docela na mestu. Priznati je treba, da je ljubljanski radijski orkester dober. Želimo pa, da bi bilo enako precizno n. pr. tudi igranje nekaterih na harmoniko in citre ali izvajanje šramla. To ne želimo samo glasbeni strokovnjaki, marveč tudi ostali poslušalci, ki imajo dober posluš. Če hočemo v svetu dostojno in uspešno reprezentirati slovensko kulturo, moramo stremeti za tem, da bodo tudi vsi glasbeni programi na višini, ki jo bomo z avoljo in strogo kritično izbiro gotovo hitro dosegli.

c K najdbi okostnjakov v Dolenji vasi pri St. Pavlu. Nedavno smo poročali, da so v Dolenji vasi pri St. Pavlu na polju izkopali pet močno razpadlih okostnjakov, kar je gotovo omembe vredna najdba, zlasti če še upoštevamo, da se pridružuje dvema sličnima, že prej v isti okolici izkopanima. Navedli smo razne domneve o izvora okostnjakov in smo smatrali za mogoče, da so iz dobe francoskih vojn. Na naše veliko začudenje pa se »Slovenski gospodar« iz našega poročila norčuje. Njegov dopisnik pravi, da so po mnenju domačih strokovnjakov okostnjaki stari največ deset let. Ako je to res, hodijo grozni zločinci in povzročitelji velike tragedije morda še med nami. Kako da nihče ne ve o kakem takem zločinu? Kako da petih ljudi nikjer niso pogrešili? Kako da dopisnik ne poziva orožništva, naj za devet razčisti? Celó v našem podnebnju se najdejo človeške kosti, ki so okrog 2.000 let stare. Imamo jih tudi iz Savinjske doline, čeprav vemo, da bi se v gornjih plasteh proda in s prodrom pomene prsti ne mogle tako dolgo ohraniti. V našem primeru bi mogla priti v poštev doba 130 let. Vsekakor pa je žalostno znamenje, če se celo take stvari uporabljajo za neokusne zafrkacije in napade.

c Češki film gre svojo zamagovito pot. Izbira čeških filmov, ki smo jih doslej videli v kinu Unionu v Celju, je bila zelo posrečena. V neizbrisnem spominu nam je še vsem veličastni film »Poročnik Repkin«, ki je bil predvajan v kinu Unionu. Sledil mu je prelepi češki film »Nedolžnost«. Zanimiva vsebina in odlična tehnična oprema daje češki filmski produkciji ono moč in karakteristiko, da uspešno tekmuje z najboljšimi filmi velikih narodov in da povprečne nemške filme daleč prekaša. Že ta duhovno umetniška vrednost, da ne govorimo o narodno vzgojnem pomenu takih

čeških filmov je dovolj močan razlog, da posvetimo češkim filmom še prav posebno pozornost zlasti mi Slovenci, ki nimamo svoje filmske produkcije in smo žal navezani mnogokrat na slabe tuje filme, odkar so pri nas ruski filmi izostali. V Ljubljani je bila te dni premiera prelepega češkega filma »Križ ob potoku« pod pokroviteljstvom češkega konzula g. Minovskega. Film »Križ ob potoku« po istoimenskem romanu pisateljice Karoline Světlé obravnava življenje starih čeških rodbin na vasi, ki je prepleteno z zanimivimi motivi iz ljudskega življenja. Ozadje tvori češka pokrajina s svojimi travniki, polji in logi. Film »Križ ob potoku« je filmska pesem o kmečki zemlji in kmečkem zdravem rodu na vasi, slavošpev zmagi dobrote nad zlom, film — ki osvaja s svojo lepoto in vzgaja k lepoti in dobroti. V Celju bomo imeli ta film skoro v kinu Unionu, kjer bo premiera za Celje v sredo 9. marca.

c Uprizoritev Verdijeve opere »Trubadur« v Celju. Narodno gledališče v Ljubljani bo uprizorilo v torek 7. t. m. ob 19.30 v celjskem gledališču Verdijevo opero »Trubadur« pod vodstvom dirigenta g. dr. Švare in režiserja g. ravn. Poliča. Glavne partije bodo peli ge. L. Karena in M. Kogejeva ter gg. I. Franc in V. Janko. Predstava je za abonma. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni Slomškove tiskovne zadrage.

c Jugoslovanska češkoslovaška liga v Celju je priredila pretekli četrtek v veliki dvorani Narodnega doma predavanje o »Ideji češkoslovaške države v teku stoletij«. Po uvodnih pozdravnih besedah predsednika lige g. dr. Jura Hrašovca je g. prof. Janko Orožen v zanimivih in stvarnih izvajanjih podal lepo in pregledno sliko razvoja Češkoslovaške od prvih početkov do najnovjših tragičnih dogodkov, ki so se odigrali lani v septembru. Pregledno je predočil najvažnejša razdobja in prikazal, kako je država rasla, dosegla pod modrimi vladarji najslajnejši razmah in si pridobila ugled v Srednji Evropi. Češkoslovaški narod ni nikdar klonil, tudi ne, ko ga je doletela nesreča na Beli gori in se je moral stoletja boriti, da je dosegel spet svojo samostojno državo. Trdna vera ga je vedno vodila v dnešne sreče in nesreče, ga vodi tudi sedaj in ga bo vodila v srečnejšo bodočnost. Predavatelj je žel za svoja izvajanja navdušeno pritrjevanje in zahvalo. Takih in sličnih predavanj v okviru naših nacionalnih in kulturnih društev si želimo v Celju še več.

c Združenje trgovcev za mesto Celje bo imelo redno skupščino v četrtek 9. t. m. ob 18., v primeru nesklepnosti pa ob 19., v mali dvorani Narodnega doma.

BARCELONA:

La canzoneta al senjores ed senjoritas per los Celje

Ho l' Adria, ho l' adro,
Ja! Trispetves e lo bo,
g' Remo nap' la Nins kirai
nave se Lidi rind ai!

Franco, m. p. general.

Šaleška dolina pred 38 leti

Zanimiv donesek k zgodovini narodnih bojev ob naši severni narodni meji

Med obsežno korespondenco v zapaščini dr. Ivana Dečka sem našel tudi pismo, ki ga je pisal v začetku leta 1901. dr. Dečku v Celje takratni profesor na mariborski gimnaziji, poznejši državno in deželnozbornski poslanec in še pozneje poverjenik za prosveto v prvi slovenski narodni vladi po prevratu v Ljubljani, g. dr. Karel Verstovšek. Ker tega pisma v svoji knjižici o dr. Dečku zaradi pomanjkanja prostora nisem mogel objaviti, mu dajte, g. urednik, prostora v Vašem cenj. listu.

Vekoslav Spindler.

Maribor, 21. I. 1901.

Velec. g. doktor!

Zalostne vesti o skrajno neugodnih razmerah Šaleške doline mi ne dajo mi-

ru, da ne bi opozoril še enkrat mero-dajne kroge, ki stopajo lahko z vso vne-mo v javnost, kaka nevarnost preti v narodnem oziru še pred leti popolnoma slovenski, narodni Šaleški dolini.

Kakor stoje stvari, imamo pričakovati vsaj v teku 6 let, da propadejo vse slovenske občine. Potem je vse delovan-je in ves trud zastoj. Radi tega bi bilo treba sedaj storiti vse, da bi se vsaj oviralo do sedaj uspešno delovanje naših nasprotnikov. Kakor se mi je javilo, bodo nemškutarji z mesecem februar-jem že ustanovili nemško »Posojilnico«. Kolikor poznam razmere v dolini, bode ta dobila mnogo vpliva med ljudstvom. Slovenci so ustanovili tudi neki denarni zavod, a sedaj premišljujejo, kje da bi dobili lokal za uradovanje. To premišljevanje pa bo zopet vso stvar zavleklo ad kalendas.

V nekaj letih, že najbrže v dveh, do-bimo tudi v Velenju nemško šolo, zakaj nasprotniki delajo že sedaj na to med ljudstvom, da bi dobili povoljno število otrok. Seveda ni nobene protigatacije. Ponudil sem se že sam, da govorim ljud-stvu o primernih stvareh; vzbujal sem že večkrat tamošnje gospode, da prire-

c Osebna vest. Gosp. Anton Zorko, višji pisarniški ravnatelj okrožnega so-dišča v Celju, je na lastno prošnjo stopil v pokoj. Priljubljenemu in značajne-mu možu, ki se je vselej odlično udeje-stvoval v vseh naših narodnih in kul-turnih društvi ter tudi v naši napredni politični organizaciji, želimo, da bi mla-dosten in čil, kakor je vedno bil, še dol-go vrsto let v Celju z nami živel in delal

c Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 6. t. m. ob 20. bo predaval univ. prof. dr. Milan Vidmar o temi »Usmerjanje evropskega gospodarstva«. Vprašanja, o

katerih bo razpravljala naš odlični znanstvenik, so zelo aktualna, zato vabimo občinstvo, da poseti to zanimivo predavanje v čim večjem številu.

c »Zadrega nad zadrego«. Sokolsko društvo Celje-matica bo uprizorilo v soboto 11. t. m. ob 20. v celjskem gledališču izredno zabavno in učinkovito Streicherjevo veseligr v 3 dejanjih »Zadrega nad zadrego« v režiji br. Stan-ka Perca. Sodelovali bodo s. Sirčeva, Rajhova, Batistutova, Stojanova in Danica Grudnova ter br. Zemljič, Toma-žič, Stanko Perc, Stokelj in Koncilja. Ker vlada za predstavo živahno zani-manje, priporočamo občinstvu, da si na-bavi vstopnice čimprej v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove na Kralja Petra cesti.

c »Oj leti, sivi Sokol«, sokolski zvočni film, ki je te dni polnil do natrpanosti kinodvorane v Ljubljani, bo izvajan v kinu Unionu v Celju v torek 14., sre-do 15., in četrtek 16. t. m. Film je po svoji lepoti edinstven in nešteto je pri-mirov, da so si ga poedini zaporedoma večkrat ogledali. Na filmu bomo videli Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ki je po-setil Sokole, saveznega starešino Nj. Vel. kralja Petra II. v družbi Sokoličev in mnoge druge zanimivosti iz sokolskega življenja. Na film že sedaj opozarja-mo, točnejši spored in urnik bomo pa objavili prihodnji teden. Skrbeli bomo, da si bo mogla film ogledati tudi naj-blížja okolica. — Sokolska župa Celje.

Ker za enkrat zdaj so prosti, pridejo na »Sejm« kot gosti vsi: Azana in Negrin, pa še znani Stojadin. Kdor jih videti želi, v Narodni naj dom hiti jutri na planinski raj, kjer bo smeh in dirindaj!

c Koncert pevskega zbora ljubljanske Glasbene Matice v Celju je preložen od 10. na ponedeljek 13. t. m. Koncert se bo pričel ob 20.15 v veliki dvorani Celjskega doma. Na sporedu so dela skladateljev Adamiča, Foersterja, Koporca, Lajovica, Mirce Sancinove, Schwaba, Tomca, Mokranjca in Slavenskega. Dirigent je g. ravn. Mirko Polič. Sodelovali bosta sopranistka gđc. Ljudmila Polajnarjeva in pianistka ga. Mirca Sancinova. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove. Koncert bo prvorazreden glasben dogodek za Celje.

c Zanimiva novost na letošnjem »Planinskem sejmu« jutri bo — zlasti za one, ki ne plešejo — nagradna križanka. Pripravljenih je več lepih in dragocenih daril. Križanka je zelo lahka. Obilo sreče!

c Iz poštne službe. Poštna manipulantka gđc. Vekoslava Kaputova je premeščena iz Konjic v Celje.

c Celjski šahovski klub je priredil v soboto v hotelu »Evropie« častni večer svojemu najnovjšemu častnemu članu g. Antonu Lečniku. Ob tej priliki je podpredsednik kluba g. Josip Grašar ob navzočnosti članstva po lepem nagovoru izročil g. Lečniku častno diplomu.

c Šahovski brzoturnir. Celjski šahovski klub je priredil 24. februarja svoj mesečni prvenstveni brzoturnir, ki se ga je udeležilo 12 igralcev, med njimi tudi novi član kluba g. prof. L. Gabrovšek, ki je službeno premeščen iz Ptujca v Celje in ki je velika pridobitev za Celjski šahovski klub, saj je g. prof. Gabrovšek eden najmočnejših amaterjev v dravski banovini. Prvo mesto na turnirju in s tem mesečno prvenstvo si je priboril g. prof. Gabrovšek z 11 točkami drugo mesto g. inž. Pipuš z 9 in pol, tretje mesto g. Fajs s 7 in pol točke, četrto in peto mesto pa si delita gg. Pešič in Mirnik, ki imata po 6 in pol točke.

c Umrl je v četrtek zvečer v Frankopanovi ulici 3 v starosti 59 let sodni uradnik g. Ivan Saksida. Pokojni je služboval dolgo vrsto let v Celju ter je bil značajan, odločno naroden in splošno priljubljen mož. Pogreb bo v soboto ob 17. iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c Zetev smrti. V kapucinskem samostanu v Celju je umrl v nedeljo v starosti 58 let p. dr. Robert Torggler, prefekt kapucinskega internata, po rodu

KINO DOM CELJE

Dne 3. in 4. t. m.: »Audioskopik« in »Annapolis«

Dne 5. in 6. t. m.: »Dvorec v Flandriji« Od 7. do 9. t. m.: »Tiger Arizone«

in dr. M. sta premrtva in brez vsake iniciative. Treba je še te dregati, namesto da bi ta vodila druge. Od duhovnikov je edini Cizej, ki bi deloval, a osamel je. Radi tega je treba delovati od zunaj, t. j. iz Celja. Gospod doktor, ne zamerite, da Vam in Vašej politiki očitam, kakor sem že enkrat javno storil, da ni v redu, da ste celjski politiki posvetili svoje moči le lokalnim razme-ram; gotovo mi Vas vse skupaj občudu-jemo na tem polju; a kaj pomaga to, če ide narodno gibanje povsod drugje, kjer manjka vodnikov, rakovo pot. Po mo-jem mnenju bi se politika Spod. Sta-jerja nikdar ne bila tako razcepila v različne struje, če bi bili Celjani pravo-časno posegli vmes, zakaj Vi ste imeli vedno odločilno besedo. To vse samo mimogrede.

O zadevah Šaleške doline bi Vam la-hko vse označil, a pismeno je to jako težko. A prosim Vas še enkrat, čuvajte to svetinjo Spodnjega Štajerja. Mogoče da se kmalu snideva v Mariboru ali Celju in se pogovoriva o načrtu, kako bi se najlažje uspešno delovalo.

Dokler je bil Lipold v dolini, se niko-mur ni sanjalo, da bi bilo mogoče v teh krajih ustanoviti kako nemško društvo. Koliko časa je od tiste dobe, a sedaj imamo otroške vrtece in dobimo nemške šole. Krivi so gotovo le domačini na-rodnjaki. Vodje manjka. Šoštanjka V.

Nemec iz južne Tirolske. V Čretu je umrla v soboto 72-letna zasebnica Amalija Goleževa. V celjski bolnici so umrli: 24. februarja 44-letna kočarica Julijana Hernausova iz Dobrine pri Žusmu, v soboto dovetna posestnikova hčerka Ivanka Pilkova s Tinskega pri Zibiki, v nedeljo 67 letni dninar brez stalnega bivališča Kancijan Glavač, v ponedeljek pa 44-letni dninar brez stalnega bivališča Adolf Belič. N. p. v m.!

c Zdravniška dežurna služba za člane OUZD v Celju. Za člane OUZD in njihovih svojcev opravljajo zdravniško dežurno službo ob nedeljah in praznikih v marcu. V nedeljo 5. in 12. t. m. dr. Josip Čerin, Glavni trg št. 12; v nedeljo 19. t. m. dr. Franc Premšchak, Cankarjeva št. 6; na praznik 25. t. m. dr. Drago Hočevar, Kolenčeva št. 4; v nedeljo 26. t. m. dr. Josip Čerin, Glavni trg 12.

c Ples s čajanko prireja jadrna skupina Aerokluba v Celju vsako nedeljo od 17. dalje v Celjskem domu.

c Najnovejši ilustrirani cenik trgovskega doma Stermečki v Celju je pravkar izšel. Ta cenik je glede sestave in izdelave eden najboljših redno izhajajočih cenikov v Evropi. Za risanje modnih in drugih slik za ta cenik so angažirani najboljši domači in inozemski umetniki-specialisti. Cenik izhaja letno v 140.000 izvodih in porabijo zanj štiri vagone papirja. Cenik je strokovnjaško in pregledno urejen, zelo zanimiv in koristen za vsakogar, ker je nekakšna revija vsakodnevnih potrebščin.

c Sestanek koroških borcev. Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju poziva vse člane na širši sestanek, ki bo v nedeljo 5. t. m. ob 8. zj. v Celju. Zbirališče na Glaziji. Udeležba za vse člane strogo obvezna. Članstvo naj dvigne legitimacije in poravnava članarino čimprej pri tajniku Antonu Muleju na Dečkovem trgu 3.

c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 7. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c Sestanek upokojenega učiteljstva iz Celja in okolice bo v soboto 4. t. m. ob 16. v prostorih Nabavljalne zadruge v Celju.

c V soboto 18. t. m. bo v Narodnem domu zabava za vsakogar. Priznan jazz bo poleg modernih pridno udarjal tudi valčke. Vsi pa bomo uživali ob nastopu soloplesalke - baletke. In to naj izdamo še danes, da se bo točilo pristno hlaško vino iz Podlehnik. Rezervirajte si ta večer!

c Pregled motornih vozil bo v ponedeljek 6. t. m. pri mestni garaži na Sp. Lanovžu in sicer ob 10. dopoldne za območje predstojništva mestne policije, ob 11.15 pa za statistični srez.

c Iz celjske statistike. V februarju je obiskalo Celje 952 tujcev (852 Jugoslovenov in 100 inozemcev) nasproti 1084 v letošnjem januarju in 1042 v lanskem februarju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 30 oseb in sicer 15 v mestu in 15 v javni bolnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 1440 brezposelnih (1255 moških in 185 žensk) nasproti 1435 (1246 moškim in 189 ženskam) dne 20. februarja. Delo dobi 9 hlapcev, po 6 rudniških kopačev in rudniških vozačev, po 1 kovač, krojač in mizar, 6 kmečkih dekel, 5 služkinj, 3 privatne kuharice ter po 1 natakarica, hotelska kuharica, gostilniška kuharica in gostilniška služkinja.

c Občni zbor Kola jugoslov. sester v Celju bo v sredo 15. t. m. ob 19.30 v mali dvorani Narodnega doma, v primeru nesklepčnosti pa uro kasneje ob vsakem številu navzočih. Na občnem zboru bo predavala gospa Angela Vođetova o času primernem vprašanju »Žena v službi svojega naroda«. Članice — sestre, pridite vse!

c Velika vseslovenska zabava Kola srpskih sestara v Beogradu bo 11. marca na Kolarčevi univerzi v Beogradu. Direkcija drž. železnice je dovolila udeležencem — članicam Kola — četrtinsko vozino. Vse nadaljnje informacije daje tajnica ga. Ana Zupančičeva, Celje, Gregorčičeva 5-II., vsak dan od 1/2 12.— 1/2 13. Tam dobe članice tudi legitimacije. Udeležba na zabavi obvezna za vse, ki hočejo biti deležne četrtinske vozine.

c Občni zbor SK Celja bo v sredo 22. t. m. ob 19.30 v restavraciji Narodnega doma v Celju. Ako ob določen uri ne bo zadostno število navzočih, bo v smislu pravil uro pozneje drug občni zbor.

c Obljuba dela dolg. Že več let si prebivalstvo ob desnem bregu Savinje od Lise do Petrovč želi, da bi preuredili cesto od Lise do Petrovč in jo končno usposobili za promet. To je tudi želja izletnikov, ki bi jim ta cesta omogočala lepe izprehode po krajši poti iz Celja v Petrovče. Mestna občina se je lani končno odločila za preureditev ceste na desnem bregu Savinje. Gradbena dela so se lani pričela v Liscah in se sedaj nadaljujejo do posestva vrtnarja Jakovina v Liscu. Pred 11. decembrom so oblikovali prebivalstvu v predelu od Lisc do Petrovč, da bodo uredili cesto do Petrovč, če bo prebivalstvo volilo po želji in navodilih gospodov, ki so obljubili tudi ta javna dela. Gospodje pa so menda pozabili tudi na to obljubo, ker čujemo, da bodo sedaj delo na tej cesti ustavili. Delo je napredovalo že do bližine levškega mostu, kjer bi imela cesta zvezo čez most z državno cesto. Nujno potrebno je, da preuredijo in dovršijo cesto vse do Petrovč. K stroškom naj bi prispevala tudi petrovška občina, saj so tudi prebivalci petrovške občine ter keramična tovarna in rudnik v Libovjah zainteresirani na tej cesti. Treba je samo dobre volje in izpolnjevanj danih obljub, kajti delavstvu je treba nuditi zaslužek, zlasti še, če gre za upravičene želje in zahteve prebivalstva.

c Volilni imenik za volitve delegatov in namestnikov za zbor Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani po stanju za dne 15. II. 1939 je volilnim upravičencem na vpogled od 1. do večtega 14. t. m. ob uradnih urah v sobi št. 2 mestnega poglavarstva v Celju. Reklamacije se smejo vlagati osebno ali pismeno pri volilni komisiji Pokojninskega zavoda v Ljubljani od 1. do večtega 14. t. m. Kdor zahteva vpis volilnega upravičenca, mora predložiti datum in člansko ter zavarovalno številko uvrstitvenega odloka Pokojninskega zavoda. O vloženih reklamacijah odloča končnojavno volilna komisija. Dan volitev oziroma dan štetja glasov, oddanih pri volitvah, je določen na torek 4. aprila.

c SK Celje izreka najlepšo zahvalo vsem, ki so s podporami, darili, sodelovanjem ali s svojo navzočnostjo pripomogli k izredno dobro uspeli klubski maškaraadi — III. celjskemu karnevalu. Posebno zahvalo izreka požrtvovalnemu damskemu komiteju in tudi ostalim sodelavcem.

c Celjska podružnica Saveza brivskih in frizerskih pomočnikov in pomočnic bo imela v torek 7. t. m. ob 20. svoj redni letni občni zbor v poslopju Delavske zbornice v Razlagovi ulici.

c Drž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju bo imela svoj redni občni zbor v sredo 8. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom in volitvijo novega društvenega odbora. Odbor vabi prijatelje uboge mladine, da se udeležijo občnega zbora.

c Savezna strelska družina v Celju bo imela občni zbor v četrtek 9. t. m. ob 19.30 v klubski sobi Celjskega doma.

c Prometna nesreča. V torek okrog 16. je peljal 60-letni Vinko Brezovnik, hlapec pri posestniku Strenčanu v Levcu pri Celju, s parom konj voz kamenja s prostora stare »Krone« na Krekovi cesti po Gregorčičevi ulici proti Levstikovi ulici. Ko je prispel do hiše g. dr. Kalana v Gregorčičevi ulici, je privozil iz Levstikove ulice nasproti o peko naložen tovorni avtomobil Celjske opekarne. Brezovnik, ki je očitno izgubil prisotnost duha, je hotel v zadnjem hipu skočiti tik pred avtomobilom na levo stran ceste. Avtomobil je zadel v Brezovnika. Nesrečneža je vrglo na hladilnik. Sofer je takoj ustavil avtomobil, nakar je zdrknil Brezovnik na tla tik pred avtomobilom in obletel nezavesten. Pri krambolju je dobil težko poškodbo na glavi. Ljudje so prenesli nezavestnega Brezovnika na dvorišče sosednega Zdravstvenega doma. Kmalu je prispel reševalni avtomobil, ki je prepeljal Brezovnika v bolnico.

c Dijaški kuhinji v Celju je poklonil odvetnik g. Mirko Hočevar v Celju 100 din namesto venca na grob ge. Barbare Borlakove, soproge industrijca v Celju.

c Nočno lekarniško službo ima od 4. do 10. t. m. lekarna »Pri križu«.

c Gasilska četa Celje. Od 5. do 11. t. m. ima službo II. vod, inspekcijo poveljnik g. Košir.

Koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske v Celju

Celje, 3. marca.

Minilo je skoraj 10 let, odkar smo zadnjič slišali v Celju znameniti pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice, in še nam je v svežem spominu takratni nastop ter ono svečano razpoloženje, ki je takrat vladalo v razprodani veliki dvorani Celjskega doma.

V ponedeljek 13. t. m. nam bo to naše najodličnejše združenje zopet priredilo koncertno gostovanje, ki bo brez dvoma velik glasben dogodek, saj je pevski zbor baš sedaj v odlični formi in smo lahko upravičeno ponosni ne le na pevski zbor, marveč na ustanovo Glasbene Matice same, ki je v teku enega petdesetletja in več dala našemu narodu sleherno glasbeno pobudo. Ne samo to. Ona je bila hkrati ognjišče in središče vsega našega glasbenega življenja in razvoja. Ob njenem vodstvu in pod njenim okriljem so se glasbene vzgajale cele generacije vidnih produktivnih in reproduktivnih umetnikov glasbenikov, ki so tudi v inozemstvu želi najvišja priznanja ter s tem dostojno in častno predstavljali naš narod kot narod visoke glasbene sposobnosti in kakovosti. Tega se zavedamo vsi Slovenci in tudi vsi ostali Jugoslovenci.

Nedavno je ravno Glasbena Matica ljubljanska proslavila 60-letnico našega največjega slovenskega glasbenega esteta in skladatelja Antona Lajovicca s prireditvijo koncerta njegovih najlepših skladb. Ta naš odlični skladatelj (sedaj sodnik Stola sedmorice v Zagrebu) je svojčas deloval tudi v Celju in se tega dejstva vselej z veseljem spominjamo. Poznamo ga kot velikega ustvarjajočega umetnika, ki je vedno budno in z največjim zanimanjem zasledoval vse večje in manjše kulturne dogodke in vedno z veseljem beležil vsak tak uspeh našega naroda. Upamo, da se bo udeležil celjskega koncerta in da ga homo ob njegovi 60-letnici tudi tu lahko pozdravili.

Dolžnost naroda je, da svoje velike može ceni in spoštuje lastno kulturno delo. Celjani se tega dobro zavedamo in zato homo v ponedeljek 13. t. m. napolnili veliko dvorano Celjskega doma do zadnjega mesta.

Za koncert vlada zelo veliko zanimanje. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove na Kralja Petra cesti.

Iz občinstva

Naša železniška uprava poskrbi včasih le preveč skromno za svoje potnike. Tako so čakali v sredo zvečer Laščani in seveda tudi drugi prebivalci ob Savinji navzdol ter ob Savi navzgor in navzdol na vlak iz Celja celih 80 minut. Zlasti zaskrbljeni so bili starši dijakov, ki so odšli iz Celja že dopoldne, pa imajo od postaj še ure hodna nazaj do doma, kjer so večerjali morda ob 11. ponoči ali še pozneje. Zakaj ta zamuda? Potniki so pripovedovali, da se je na vlaku pokvaril stroj že v Mariboru, kjer so ga potem zamenjali s tovornim, ki jo je lepo počasi mahal proti Celju. Mi — odkrito rečeno — dvomimo, da bi bilo kaj takega mogoče, saj mora vendar imeti Maribor kak boljši stroj pripravljen; ako ne, ga je pa prav lahko naročiti z Zidanega mosta. Imamo namreč na razpolago telefon in telegraf, ki izvrši to delo brez prevelikega truda. Prav hvaležni bomo, če nam bo železniška uprava točno pojasnila vzrok te zelo neprijetne neprilike. Odgovorni činitelji pa se naj zamislijo v položaj onih revčev - dijakov, ki morajo drugi dan že ob 8. zjutraj zopet z doma, da so lahko popoldne v Celju pri pouku.

Poslopje za avtodelavnico gradijo ob Krekovi cesti nasproti Glaziji. Po sodbi prebivalstva je stvar ponesrečena. Kakor znano, nameravajo na Glaziji graditi justično palačo, v ozadju one avtodelavnice pa poslopje II. drž. gimnazije. Sredi med justično in gimnazijsko poslopje pač nikakor ne spada avtodelavnica, iz katere prihaja neznošen ropot in često tudi neprijeten duh. Ali so se tega zavedali odločilni činitelji, ki so iz-

dali stavbno dovoljenje za avtodelavnico v tem predelu?

Se vedno prodajajo »štife«. V nekatere celjskih izložbah se v presledkih še vedno pojavljajo spačeni napisi »štifi«. Tako bodo je zlasti v oči napisi »štifi«. Ali se res ne moremo dosledno posluževati naših izrazov, ampak se moramo s svojim ravnanjem izpostavljati posmehu tujcev, ki so mnogo doslednejši in rigoroznejši od nas ter vse drugače spoštujejo svoj jezik nego mi? —

Gospodarstvo Zvišanje davkov v Nemčiji

V Nemčiji so z novim zakonom uvedli zvišanje davkov, ki so ga zaradi napetega finančnega položaja Nemčije že dolgo napovedovali. Novi zakon sloni predvsem na populacijskih političnih načelih ter zadeva zlasti neporočene, rod-bine brez otrok in davkoplačevalce s služkinjami. Odpravljen je tudi privilegij, da so mogli oni, ki so plačevali cerkvene davke, te deloma odbiti od davčne osnove za državne davke. Davke, ki ga morajo plačevati upravni svetniki kapitalističnih družb, je bil zvišan od 10 na 20%.

Vsa davčna reforma naj bi dala letos državi okoli 200 milijonov mark več dohodkov. Prihodnje leto pa naj bi se ta višji donos zvišal na 300 do 320 milijonov mark. Vsi dohodki države se cenijo v prvih 10 mesecih tekočega proračunskega leta na 14.45 milijarde mark, od česar odpade na dohodnino 4.35 milijarde mark. Dohodek od dohodnine se bo sedaj zvišal zaenkrat za manj ko 5%, pozneje pa bo narasel na nekaj nad 7%. Misel oddaje premoženja je finančno ministrstvo popolnoma odbilo, ker premoženja večinoma sploh niso takoj razpoložljiva in bi mogla premoženjska oddaja spraviti kapitalni trg v nered.

Za neporočene se davek zviša na 12 in pol odstotka. Ta davek pa ne bodo plačevali le zagrizeni stari samci, temveč tudi tovarniške delavke, ki so postale dovolj stare za možitev in ki bodo morale nanjo čakati najbrž še leta. Mladi poročenci plačajo višji davek, če po petih letih še nimajo otrok. Praktično bodo imele te določbe tele posledice: Samec, ki je ob letnem dohodku 4000 mark plačeval doselej 640 mark davka, bo v bodoče plačeval 720 mark. Zakonski par brez otrok plačuje ob istem dohodku prvih pet let 340 mark. Ko dobi prvega otroka, se davek zniža na 240, pri drugem na 185 mark. Če ima šest otrok, je davka prost. Od velikih davkoplačevalcev bodo morali plačati samci do 55%, zakonci brez otrok pa do 45% svojih dohodkov državi.

Da bi se zmanjšala brezposelnost, so uvedli l. 1933. davčne olajšave za one, ki imajo služkinje. Število služkinj se je od takrat skoraj podvojilo in naraslo od pol milijona na en milijon. Te olajšave so se zato sedaj nehale in rodbina, ki ima eno služkinjo, bo morala zanje plačati na leto 50 do 75 mark davka. V Nemčiji upajo, da bodo s tem omejili tudi beg deklet z dežele v mesta.

Sport

* **Olimp:Amater.** V nedeljo 5. t. m. ob 14.30 se bo pričela na Olimpijskem igrišču v Gaberju pokalna prvenstvena tekma med SK Olimpom in SK Amaterjem iz Trbovelj. Izgleda, da bo tekma nudila lep sportni užitek. Sodil bo g. Veble.

* **Rapid:Atletiki.** V nedeljo 5. t. m. ob 10.30 se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med SK Rapidom iz Maribora in celjskimi Atletiki. V predtekmi bosta nastopili kombinirani rezervi SK Štor in Atletikov.

* **Meddržavna tekma med nogometnima reprezentancama Jugoslavije in Nemčije,** ki je bila odigrana v nedeljo v Berlinu pred 80.000 gledalci, se je končala s tesno zmago nemške reprezentance v razmerju 3:2 (1:2). Jugoslovenci so v prvem polčasu vodili in bili v premoči, po odmoru pa so nekoliko popustili, kar so Nemci dobro izkoristili. Če upoštevamo neprimerno boljše pogoje za nogometno udejstvovanje in izživljanje v Nemčiji, je rezultat meddržavne tekme za nas prav časten.

Iz naših krajev

Škofja vas Beda in brezposelnost

Škofja vas, 3. marca.

V dobi, ko nam je županoval g. Josip Kožuh, so se takratni opozicionalci, ki so sedaj vladajoči, zelo spotali nad županovanjem g. Kožuha ter kričali o mizernem stanju cest, o veliki revščini v občini, o slabem občinskem gospodarstvu itd. Hodili so h g. Kožuhu, pritiskali nanj in mu delali omenjene očitke. Očrnilo so ga na pristojnih mestih, tako da je dobil v urad revizorja, ki si ga nikakor ni bil zaslužil.

Pri zadnjih občinskih volitvah je dal g. Kožuh tem ljudem možnost, da pokažejo, koliko veljajo, in po svojem propagandnem govoričenju privedejo občino do onega blagostanja, ki so ga bili obljubovali kot agitacijski trik in za rovarjenja proti g. Kožuhu, ker se je odrekel kandidature in ni postavil svoje liste. Tako so dobili priliko, da se pokažejo v vsej svoji obetajoči veličini. Dana jim je možnost, da popravijo in uredijo ceste, da regulirajo potoke, da omejijo revščino in skrbijo za reveže, ki jih je čedalje več. Prej so govorili, da bodo storili to in ono. Sedaj, ko so izvoljeni in poklicani, da izpolnjujejo to, kar jim veleva krščanska dolžnost: ljubezen do bližnjega in socialno skrbstvo, pa vsi vidimo, da sta se revščina in brezposelnost še povečali.

Cesta Trnovlje—Arclin je bila projektirana še v dobi županovanja g. Kožuha, zato si je naj sedanji gospodje nikar ne štejejo med svoje zasluge. Pri gradnji te ceste se vidi, kako skrbi občina, da se brezposelnost v občini odpravi ali vsaj omeji. Pri gradnji ceste so zaposleni in veliki meri taki ljudje, ki sploh ne vedo, kaj je brezposelnost, beda in lakota, ker so sinovi imovitejših posestnikov in morda tudi občinskih funkcionarjev. Ali se zavedajo oni, ki so zaposlili te sinove in znance, da so iztrgali kos kruha iz ust tistim, ki so ga najbolj potrební? Ali se zavedajo, da gladuje v občini več sto brezposelnih? Ali so sinovi posestnikov tako brezčutni, da lahko mirno gledajo krivico, ki se godi revnim in gladujočim, dočim oni delajo na cesti in služijo denar, da bo njih dota obilnejša? To je zares ljubezen do bližnjega, saj so merodajni činitelji zaposlili pri gradnji ceste one, ki so jim najbližji... Mnogo je delavcev, ki so jih gospodje preslepili s svojimi obljubami, ki so bile le agitacijske fraze. Ti delavci komaj čakajo, da popravijo, kar so zagrešili v dobri veri.

Kakor znano, je moral izvoljeni župan g. Samec zaradi fizične nezmožnosti prepustiti svoje mesto svojemu namestniku g. Lubeju. Zato apeliramo na g. Lubeja, da kot krščanski mož in župan upošteva revščino, ki vlada v občinskih drvarnici in na dvorišču. Naj pokaže pri teh revežih svoje vrline in jim prepusti prazno sobo na občini. Naj pomisli, kako bi bilo njemu, če bi moral v najhujši zimi prenočevati v drvarnici in kuhati borno jed na dvorišču. Zato naj uveljavi svojo župansko avtoriteto tam, kjer je treba kaj urediti, in ne tam, kjer je že urejeno. Naj pokaže svoj vpliv na cesti Škofja vas—Ljubečna, da se ta važna prometna zveza uredi vsaj toliko, da bo uporabna za natovorne vozove, ko je sedaj komaj uporabna za prazne vozove. Svočas je občina odredila, da morajo oni, ki uporabljajo to cesto, delati predpisano število dni kuluk. Oni, ki imajo vprežno živino, naj dovažajo gramoz, ostali pa naj opravljajo druga dela na cesti. Bajtarji in manjši posestniki, ki uporabljajo cesto samo za dovoz kuriva, so se temu odzvali, izostali pa so oni, ki jo vsak dan uporabljajo za svoj dobiček.

Zato pravimo: Delajte tako, kakor ste svojčas delali in govorili! Pregovor

pravi: Obljuba dela dolg. Za te obljube vas bomo terjali, dokler jih ne boste izvršili. Potem ne bo več časopisnih kritik in komentarjev.

šk Gasilska četa v Škofji vasi izkazuje pod vodstvom g. Kožuha lepe uspehe. Tako si je gasilska četa nabavila pred leti poleg vsega drugega orožja gasilski avtomobil. Letos bo dobila četa tudi svoj prapor, čigar blagoslovitev bo prvo nedeljo v juniju.

Vojnik

v Naša podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda je polagala obračun svojega dela. V nedeljo 26. februarja je bila v Vojniku redna glavna letna skupščina podružnice CMD, katere se je udeležil tudi član glavnega vodstva CMD g. Ivan Prekoršek. Podružnica, ki je bila lani po dolgih letih spanja zopet oživljena, izkazuje v svojih poročilih prav živahno in smotno delovanje ter šteje že 45 članov. Pri volitvah nove uprave je bilo delo poverjeno večinoma zopet stari upravi z g. Vladijem Brezovnikom na čelu ter g. Rebernikom kot tajnikom in go. Burdijanovo kot blagajničarko. Navzoči zastopnik Družbe sv. Cirila in Metoda g. Ivan Prekoršek je v svojem govoru orisal družbino delovanje za povzdigo slovenskega šolstva in narodne prosvete ter je svoje vsestransko zanimivo poročilo zaključil s pozivom na članstvo, naj nadaljuje svoje idealno delo za prospeh naše šolske in narodne obrambne družbe, ki izvršuje svoje vzvišeno narodno in kulturno poslanstvo že 53 let med narodom ob mejah in onstran državnih meja.

v Celjski gimnaziji bodo igrali. Podmladek Rdečega križa na drž. realni gimnaziji v Celju bo uprizoril v nedeljo 5. t. m. popoldne v posojilnični dvorani v Vojniku ljudsko igro »Domen«. Čisti dobiček je namenjen revnim dijakom.

Konjice

k Sreska skupščina JNS in OJNS v Konjicah. V nedeljo dne 5. t. m. ob 9. dopoldne se bo pričela v dvorani Narodnega doma v Konjicah sreska skupščina JNS in OJNS. Med drugimi bosta poročala tudi gg. senator dr. Albert Kramer in inž. Jože Rus, predsednik omladinske organizacije. Po zborovanju se bodo sprejemale prijave za potovanje z avtobusi na banovinsko skupščino in mladinsko zborovanje v Ljubljani, ki bo meseca maja.

Teharje

† Davkoplačevalci teharske občine so prejeli te dni plačilne naloge, da naj plačajo svoje prispevke za cerkveno konkurenčni odbor. Priložene so položnice za Hranilno in posojilno društvo v Celju. Čudno je, da cerkveno konkurenčni odbor ne zbira denarja pri kakem slovenskem denarnem zavodu in da so davkoplačevalci prisiljeni, da nosijo denar tja, kamor bi ga sami najbrž ne nosili radi.

Žalec

„Imel sem ljubi dve“

Žalec, 3. marca.

Lovsko društvo v Celju je priredilo v soboto 25. februarja zvečer po svojem občnem zboru v mali dvorani Celjskega doma lep družabni večer, na katerem so tekmovali med sabo duhoviti šaljivci, vmes pa sta se oglasila harmonika in pevski zbor iz Rogaške Slatine. Ta zbor mi je zelo ugajal, ker je pel uravnovešeno in ubrano lepe slovenske pesmi, med katerimi je bil tudi biser vokalne glasbe, četverospevov slovenskega skladatelja Josipa Ipavca »Imel sem ljubi dve«.

Hotel sem se po tej pesmi takoj oglašiti k besedi in opozoriti občinstvo na to skladbo ter na oba avtorja kompozicije in teksta. Ker pa resna beseda ni spadala prav v okvir prijetne družabnosti, se oglašam sedaj. Avtor besedila »Imel sem ljubi dve« je namreč nepozabni Ludvik Černež, pokojni šolski nadzornik, ki je bil navdušen lovec ter kot humorist znan tudi v lovskih družbah v Celju in Savinjski dolini.

Kakor rečeno, je uglasbil to Černejevo pesem pokojni skladatelj Josip Ipavc. Skladba je izšla v II. letniku »Novih akordov« dr. Gojmira Kreka l. 1902-1903 pri Schwentnerju v Ljubljani na besedilo pod psevdonimom L. Habetov, kakor so pravili po domače rojstni hiši Ludvika Černeja v Framu pri Mariboru. Pesem se glasi v originalu:

Imel sem ljubi dve,
A jedno sem izgubil.
Naj bo, pa bom odsle
Srečnejše drugo ljubil.
Pozabil bom, oj te, dekle,
A tebi, domovina,
Srce poklanjam vse,
Ti ljuba zdaj edina.

Globoko občuteno Černejevo besedilo je prišlo v roke Josipa Ipavca, ko je bil na višku glasbenega ustvarjanja. Josip Ipavc je napisal skladbo, ki je po krasni koncepciji in izvorni invenciji vredna edinstvenega besedila L. Habeteta.

Zato sem se v Celju znova spominjal velikega domoljuba, vzornega pedagoga, iskrenega tovariša, pravičnega predstojnika in ljubitelja prirode Ludvika Černeja, ki spi večni sen na pokopališču v Makolah.

Njemu v spomin sem napisal te besede, ki so bile namenjene tudi vsem lovecem in njihovim gostom na lepem družabnem večeru v Celjskem domu.

Kronist.

Braslovče Nova cesta

Braslovče, 3. februarja.

V novi proračun celjskega sreskega cestnega odbora je vnešena tudi postavka za prispevek h gradnji nove ceste Parižlje—Gomilsko. Ze vsa leta po vojni je bila ta cesta predmet razprav cestnih odborov na Vrasko in pozneje v Celju. Zadnji cestni odbor za okraj Vrasko je že leta 1929. zagotovil prevzem te ceste v svojo oskrbo. Pozneje, ko je delokrog okrajnih cestnih odborov prevzel sreski cestni odbor, so na to cesto navzlic ponovnim intervencijam pozabili. Gradili in prevzemali so druge, večkrat manj važne ceste. Ta cesta ni samo lokalnega pomena, ampak je edina direktna zveza Vrasko — Gomilsko — Polzela in naprej proti Velenju.

Začetek je tu. Sedaj je stvar krajevnih merodajnih činiteljev, da se bo načrt uresničil. Predloga, kje bo tekla nova cesta, sta dva in sicer skozi Poljče na Šmatevž in Gomilsko ali pa skozi Poljče in Zakl na Gomilsko. Ker je velik del interesentov za to, da se gradi skozi Zakl, bo menda ta načrt prodril, čeprav bi bila gradnja skozi Šmatevž nekoliko cenejša.

Cesto bodo gradili deloma po dosedanjih občinskih cestih, deloma po popolnoma novem terenu, kar bo zahtevalo mnogo dela in denarja. Prispevek cestnega odbora bo kril le manjši del stroškov, upamo pa, da bo odobren še naknadni kredit. Posestniki prizadetih vasi so obljubili izdatno pomoč s kulukom. Vse to pa še ne bo zadostovalo in bosta morala prizadeti občini Braslovče in Gomilsko tudi nuditi prispevek do končne zgraditve potrebne ceste. Ze iz razloga, da bodo omenjene občine po oddaji ceste enkrat za vselej rešene vzdrževanja te doslej občinske ceste, je dolžnost občinskega odbora, da prispeva potrebna sredstva za dovršitev načrta.

b Občinske ceste, posebno one, ki peljejo v razne dele Podvrha in Dobrovelj, so v obupnem stanju. Kakor se spominjamo, je bilo glavno geslo pri volitvah sedanjega občinskega odbora leta 1936: občinske ceste bomo temeljito popravili. Gospodje, dejanja govore! Apeliramo na g. župana naj poskrbi, da bo vsaj nekaj obljub izpolnjenih, da se mu ne bo zgodilo kakor g. Stojadinoviču, ki je za vse tisto, česar vlada v treh letih kljub obljubam ni napravila, sam kriv. Navse-

* V pokalni prvenstveni tekmi med SK Celjem in SK Olimpom je zmagal v nedeljo na celjski Glaziji Olimp nepričakovano, a zaslužno v razmerju 3:2 (2:1). Na igrišču pri »Skalni kleti« je enajstorica SK Hrastnika v prijateljski tekmi prepričevalno porazila kompletno moštvo Atletikov s 7:2 (4:0).

* Občni zbor SK Olimpa se bo pričel drevi ob osmih pri »Jugoslovanu« v Gaberju.

* SK Celje sklicuje za drevi obvezen sestanek vseh nogometašev. Za prvo moštvo in sekcijski odbor obvezno. Sestanek bo ob 19. na Glaziji. — Predsednik.

* Smučarski tečaj za začetnike in deloma izvežbane smučarje bo priredila Savinjska podružnica SPD v času od 6. do 12. t. m. pri Mozirski koči na Golteh. Tečaj bo vodil savezni smučski učitelj g. Drago Zdravec. Za tečajnike bodo rezervirane udobne kurjene spalnice. Prenočišče in celodnevna prehrana od 31 do 40 din na dan. Prijavnina v tečaj 50 din. Poskrbljeno bo za prenos smučk in prtljage iz Mozirja v kočo. Prijave je treba poslati do sobote 4. t. m. Savinjski podružnici Slov. planinskega društva v Celju, ki daje vsa podrobna pojasnila.

* Snežne razmere pri Mozirski koči na Golteh dne 4. marca: Temperatura —5, 65 cm snega, pršič, smuka odlična.

Sokolstvo

* Socialni odsek Sokolske župe Celje. Imena bratov in sester, ki so prispevali v župni socialni sklad, smo deloma objavili v včerajšnji številki »Sokolske volje«. Drugi del bomo objavili v prihodnji številki. Pri naštevanju zneskov se je pri objavi vrnila pomota, ker ne gre za darovalce po 1000 din, temveč po 100 din, kar se je itak opazilo na koncu, kjer je navedena vsota nabranih darov. Doslej je župni socialni odsek prejel 5.070 din prispevkov. Bratom in sestram, ki so s svojim socialnim čustvovanjem dokazali razumevanje za naše težnje in blagohotno prispevali v sklad, izrekamo s tem svojo najiskrenejšo zahvalo. Zdravo! — Socialni odsek Sokolske župe Celje.

Japonsko prodiranje na južnem Kitajskem

Borba Japonske v Kini je danes v središču pozornosti skoraj vseh konferenc evropskih zapadnih držav, ki so zainteresirane na Daljnem vzhodu. Šang, Haj, Singapur, Honkong so danes najbolj pogosto omenjana imena v Angliji in Združenih državah. Življenjski živec angleškega svetovnega imperija, pot v Indijo, je v nevarnosti. Toda japonska ofenziva na južnem Kitajskem se neovirano nadaljuje. Japonski imperializem se ni mogel zadovoljiti samo s severnimi kitajskimi provincami. Da se prodiranje Japonske na južnem Kitajskem, ki bi lahko postalo za Japonsko katastrofalno, konča, je potrebno iz zelo važnih razlogov. Japonci se namreč ne more navaditi na ostro podnebje severne Kitajske in Mandžurije, kar skoraj popolno onemogoča japonsko kolonizacijo teh krajev. Pozimi nosijo japonski vojaki pred usti male maske, da bi se vsaj delno zaščitili pred prehladom. Katastrofalne epidemije hripe v japonski vojski v mnogih severnokitajskih provincah povzročajo neštete žrtve. Da bi se to nevzdržno stanje končalo, so nedavno v nekaterih japonskih garnizijah zaradi zaščite poskusili dati vojakom kinin in sicer 200 miligramov na dan. Rezultat je vprav iznenadil. Število obolenj za hripo je padlo v primeri s prejšnjim številom na četrtino. Ostale vojake, ki so kljub temu oboleli za hripo, so zdravili s kininom. Tudi tu so bili doseženi presenetljivi uspehi. Treba je vsekakor še počakati, da se bo videlo, ali bo to dejstvo omogočilo obstoj Japoncev na severnem Kitajskem. Za sedaj je važno, da je ponovno dokazano, da je kinin tudi ob najtežjih epidemijah najboljšo sredstvo.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

izvršuje vsa tiskarska dela po zmernih cenah

Ali ste že poravnali naročnino?

zadnje bi še g. na gospodarski podlagi pozabil na obljube glede popravila cest.

b Zavednost pa taka! Čeprav tvorijo prebivalstvo trga Braslovč sami Slovenci, se vendar večkrat meša med lepi slovenski jezik blažena nemščina. Pri nas to ni potrebno, ker znamo vsi slovensko. Če pa pride res kakšen Nемеc po opravkih v Braslovče, je izjema, čeprav bi moralo veljati načelo: nauči se jezika naroda, od katerega živiš. Opozarjamo vse prizadete, da je naš jezik že toliko popoln, da ni treba uporabljati nemških ali celo italijanskih besed.

b Predpust smo srečno odpravili brez kakih večjih dogodkov. Svateb ni bilo dosti in še to so bile večinoma v ožjem krogu. Na pustni torek so hotele maškare uvesti avtobusni promet, a so jim to z izvestne strani odsvetovali. Pravijo, da zato, ker bi preveč spominjalo na čase, ko so pisali na stene in zidove »Živio Stojadinovič!« Ti napisi so po večini še vidni, četudi pravijo, da niso več moderni.

Slovenjgradec Požari in gasilci v Slovenjgradcu

Slovenjgradec, 3. marca.

V »Novi Dobi« z dne 27. januarja je bil objavljen članek o požarih v Slovenjgradcu in je bilo grajano načelstvo slovenjgraških gasilcev, ki uživajo od občine izdatno podporo in so zelo moderno opremljeni. Graja je bila napisana zato, ker gasilska motorka že tretjič ob času požara ni funkcionirala. Resnici na ljubo pa moram povedati, da očitki trdijo, da je bil to že četrti primer, saj tudi leta 1937. pri požaru Marčičeve žage, ki je reprezentirala več kot polmilijsko premoženje in je popolnoma pogorela, niso naši gasilci stopili z motorke v akcijo.

Nesrečen slučaj je nanese, da je gorelo ravno pri poveljniku gasilske čete g. Francu Kuharju, ki je postal skoraj smrtna žrtev tega požara. Le slučaj se je zahvaliti, da si je rešil življenje, saj je še spal, ko je okrog njega že gorelo. Vsa zahvala, da se požar ni razširil in uničil tudi transmisije in strojev, gre ravno poveljniku gasilske čete g. Francu Kuharju, ki je s požrtvovalnim delom storil skoraj več, nego veleja gasilska dolžnost. Hvalevredno sta se obnašala tudi gasilca gg. Kristan in Karner.

Naša gasilska četa šteje 49 rednih članov, na žalost pa smo ugotovili, da je prišlo gasit, ko je gorelo pri poveljniku, le nekoliko gasilcev. Koliko bi jih prišlo gasit, če bi gorelo pri kom, ki gasilec ni tako pri sreči? Gasilsko geslo pravi: »Mi ne vprašamo, komu gori, ampak rešujemo in gasimo povsod, kjer nesreča grozi.«

Načelnik naše gasilske čete, ki je obenem tudi župni načelnik in ima komaj nekaj sto metrov do gasilskega doma in dovolj prilike, bi se pač v teh zimskih mrzlih dneh moral prepričati, ali društvo deluje, ali so motorke v primernih prostorih in brezhibne. Saj baje celo gasilsko glasilo »Gasilec« opozarja načelstva gasilskih čet, da morajo v mrzlih zimskih dneh vsaj nekaj minut dnevno pustiti motorke v pogonu, vendar pa so pri nas na vse to pozabili...

G. župan je na zadnji občinski seji izjavil gg. odbornikom, da očitke, češ da je delno občina zakrivila to gasilsko polomijo, v imenu občine kategorično zavrača, ker je dokazano, da so si gasilci, ko je bilo treba iti h Kuharju gasit, šele morali izpred gasilskih vrat sneg odkidati, čeprav že nekaj dni ni bilo snežilo. Navzoči g. načelnik naših gasilcev in obč. odbornik ni dal g. županu niti opravičbe niti zagovora. To daje pač vsakemu občanu dovolj prilike misliti, da načelnik naših gasilcev za odpravo gori navedenih nedostatkov ni pravočasno ukrenil, kar bi bilo potrebno.

F. C.

s Politično gibanje. V zadnjem času se je pričelo ponovno oživljati politično življenje na naši severni meji. Pretekli torek sta imeli zelo dobro obiskano sejo krajevni organizaciji JNS in OJNS v Slovenjgradcu, v petek zvečer pa je bila v restavraciji Kac seja krajevne organizacije OJNS v Smartnem pri Slovenjgradcu. Na obeh sejah je poročal sreski tajnik g. Bogdan Pušenjak. V nedeljo

dopoldne je priredila medreska organizacija širšo konferenco delegatov slovenjgraškega in dravograjskega sreza. Konference se je udeležilo 46 delegatov iz obeh srezov. Na konferenci je poročal delegat banovinskega odbora JNS g. France Juvan iz Ljubljane. Po poročilu delegata se je vnela živahna debata, nakar so bili sprejeti važni sklepi glede reorganizacije delovanja stranke v obeh srezih.

s Napačen požarni alarm. V torek dopoldne je plat zvona in gasilski rog nenadoma zadonel po slovenjgraških ulicah. Kmalu se je raznesla vest, da je po telefoničnem obvestilu velika Pergerjeva tovarna lepenke v Mislinju postala žrtev požara in da so nujno klicani na pomoč tudi slovenjgraški gasilci, ki so tudi takoj po alarmu z gasilskim rogom avizirali vse gasilce. Po daljšem času so se tudi gasilci odpeljali v Mislinje, vendar so že med potjo izvedeli, da njihova pomoč ni več potrebna. Gorela namreč ni velika tovarna, temveč se je v graščini, ki je last industrija g. Pergerja, vnela samo ena soba, a so domačini hitro pogasili ogenj. Skoda je samo malenkostna in je krita z zavarovalnico. Ob tej priliki moramo ponovno grajati hudo nepripravljenost naših gasilcev. Saj gre vse priznanje poveljniku čete, ki se trudi že vsa leta, da uvede disciplino, vendar ga v njegovem prizadevanju mnogi naravnost sabotirajo. Tudi ob tej priliki ni funkcioniral avto, vsled česar so naši gasilci potrebovali celih 40 minut, da so lahko odrinili iz Slovenjgradca. Vse prebivalstvo se zgraža nad takšno počasnostjo, ki lahko lepega dne postane usodna za naše mesto. Vsled tega tudi zahteva takojšnjo preiskavo o krivdi odgovornih krogov, ki se naj pozovejo na odgovornost. To je letos že tretji primer, da naši gasilci niso mogli stopiti v akcijo, in ne želimo, da se to še četrtič ponovi.

Laško

Občinski proračun

Laško, 3. marca.

Pri pregledu drugega občinskega proračuna občine Marija-Laško vidimo, da znašajo celokupni izdatki 626.000 din nasproti 602.000 din v prejšnjem letu. Ti izdatki se bodo krili z 80-odstotno doklado na vse državne neposredne davke in sicer od predpisa 290.000 din, z občinsko trošarino in sicer od 1 litra vina po 1,40 din, od vinskega mošta po 0,50 din, od piva po 1 din itd. Nadalje bodo pobirali od zaklanega goveda nad 1 letom 50 din, pod 1 letom 30 din, od praiščev po 25 din, od 100 kg uvoženega mesa ali mesnih izdelkov 50 din, davček od psov znaša za luksuzne 100 din, za lovske 40 din, za »čuvaje« 10 din, davščina na prenočevanje tujcev znaša 3 din od postelje. Refundacija za uporabo električnega toka falske elektrarne znaša 20.000 din. Osebnih izdatki znašajo 126.250 din nasproti 107.750 din v prejšnjem letu. Za javno razsvetljavo je določenih 20.000 din, za podpore gasilskim četam 3.300 din.

Naša občina mora prispevati za vzdrževanje 7 narodnih šol. V ta namen je predvidenih 76.190 din. Posebno zanimivo je, da smo Laščani plačali dolgove, ki jih je imela občina Marijagradec za šole iz prejšnjih let, ker tamkajšnji davkoplačevalci le bolj po malem plačujejo davke. Laščani smo plačali v ta namen okrog 24.000 din.

Postavka za podpore sokolstvu je seveda ostala prazna, zato bomo pa Laščani plačali za druge telovadne in prosvetne organizacije 3.000 din.

Za vzdrževanje asfaltne ceste je občinski odbor dovolil celih 9.000 din. V kmetijski sklad bo vplačanih 5.000 din, v veterinarski sklad 7.000 din, za nakup plemenske živine ni določenega ničesar in bodo menda potrebščine krili iz veterinarskega sklada. Mnenja smo, da bi pri tem poglavju pač ne bilo treba preveč štediti. Za sanacijo vasi je predvidenih 5.000 din, za socialno skrbstvo pa 65.500 din. Tukaj so tisti občinski reveži iz Marijagradca, ki so prišli na naše rame. Kmetijskih nadaljevalnih šol in gospodinjstvih tečajev menda ne bomo imeli, ker za nje ni ničesar dovoljenega. Prispevek za pospeševanje tujskega prometa so znižali od 7.000 din na 3.000 din. Kaj nam je tudi treba tujcev? Mestni godbi so dovolili samo

500 din, četudi mora, če hoče javno nastopati, nabaviti nova glasbila, ki bodo stala nad 20.000 din. O potrebi godbe so se menda že tudi občinski očetje lahko prepričali. Seveda je dobil podporo Jegličev akademski dom v Ljubljani in enako Slomškov dijaški dom v Mariboru. Za Domovino, Dijaško podporno društvo itd. naša občina seveda nima denarja, četudi plačujejo naši ljudje vsaj štiri petine davkov in doklad. Vse to se bo svojčas povračalo z obrestmi.

1 Misijon bomo imeli v Laškem od 5. do 12. t. m. Verniki prejemaajo zanj tiskana vabila, kakršna smo dobivali tudi za plesne in druge prireditve. Mi želimo, da bi misijon res pokazal kaj moralnih uspehov, ki jih je naše ljudstvo v okolici tako potrebno. Upamo, da se bo s priznanje glasila beseda miru, strpnosti in ljubezni do bližnjega, ne pa sovražstvo in hujskanje proti drugače mislečim.

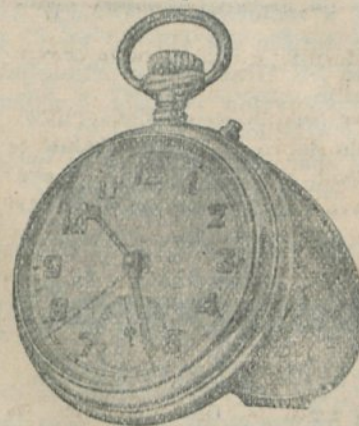
1 Na davčno upravo v Laškem so dobili nov vijak iz nekega kraja na Hrvaškem, od koder nam Žid dr. Mayer obeta tudi tovarno za olje. V Laško je namreč prišel neki gospod, ki je že v prvih dneh pokazal, da ne zna živeti med našim narodom. Nevljuden je v službi, neprijazen napram strankam in ves navdušen za navijanje taks in za novo prakso, ki naj zlasti našem kmetu povzroči nova, doslej še neznanja plačila. V kmečkih izročilnih pogodbah se navaja vedno tudi preužitek, ki si ga izročevalca izgovorita za stara leta in ki obstoji iz nekaj mernikov žita, krompirja, fižola, sadne pijače, drv itd. in iz prostega stanovanja v »štibelcu«. Vse te pravice so se doslej zaradi odmere pristojbin ocenjevale na približno 500 do 2000 din in nikdar ni davčna uprava in kontrola oporekala tej ocenitvi. Omenjeni gospod je pa v prvem takem primeru, ki ga je dobil v roko in kjer so bile preužitne in stanovanjske pravice ocenjene na 3.000 din, klical prevzemnika k sebi in ga pestil, da mora podrobno navesti cene preužitka, ker znaša po njegovem mnenju vrednost preužitka najmanj 45.000 din. Grozil je, da bo zaskočil izvedence. Ne zadostuje mu povprašati občino, kakor to določa zakon, in hoče, da bi ta kmet plačal skoraj 3.000 din več pristojbin nego bi jih sicer moral. Nastane vprašanje: ali bo omenjeni gospod uvedel to mero tudi pri zapuščinskih cenitvah. Umevno je, da bo to imelo za posledico veliko škodo za našega kmeta, pa tudi silovito razburjenje, ki ne bo v korist davčni praksi. Omenjeni gospod očitno ne ve, kako se preceni preužitek, ne ve, da se ne vzame prava tržna vrednost izgovorjenih dajatev, marveč da pomeni za kmeta dajatev preužitka v naravi le malenkostno breme, ki se pri kmečkem gospodarstvu ne občuti in sicer po načelu: »Ne pozna se, če prisede še eden k mizi«. Upamo, da bo kmalu konec take prakse na naši davčni upravi. Prosimo finančno direkcijo, da bi v tem pogledu nemudoma ukrenila vse potrebno.

1 Iz Sokola. Redna telovadba se je pričela pri nekaterih oddelkih ta teden. Vsi oddelki pa bodo pričeli telovaditi prihodnji teden, t. j. 6. marca. Telovadba bo po sledečem urniku: Zaradi društvenega tečaja imajo starejši člani in članice skupno telovadbo v torek in petek od 20. do 21.30, moški naraščaj višji v ponedeljek in četrtek od 20. do 21.30, moški naraščaj nižji v ponedeljek in četrtek od 18. do 19., moška deca višji oddelek v ponedeljek in četrtek od 17. do 18., moška deca višji oddelek v torek in četrtek od 15. do 16., članice v ponedeljek in četrtek od 19. do 20. ure, ženski naraščaj terek in petek od 18.30 do 20., ženska deca v ponedeljek in petek od 15. do 16. Društveni vaditeljski tečaj se bo nadaljeval ob sredah in sobotah od 18.30 do 22. Opozarjamo vse, ki se želijo vpisati k redni telovadbi, da bo vpisovanje le še do 10. t. m. Prijavijo naj se pred pričetkom posameznih telovadnih ur vaditelju.

1 Naše Sokolsko društvo bo proslavilo letos 20-letnico svojega obstoja. Svečanost bo dne 9. julija ter bo združena z okrožnim zletom in razvitjem naraščajskega prapora. Laško okrožje se je združilo s celjskim okrožjem, tako da bo imel nastop dne 9. julija znatno širši obseg. Prosimo ostala društva, da bi upoštevala gornji datum.

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik
zaloga ur, zlata, srebrnine,
optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

1 Kuharski tečaj. S 1. marcem se je pričel v hotelu Henke v Laškem tritedenski kuharski tečaj za naše gospodinjce. Tečaj, ki ga vodi priznana strokovnjakinja v tej stroki, velja zlasti novim receptom iz francoske, ruske in poljske kuhinje. Prijavilo se je že 15 obiskovalcev tega tečaja, ki ga toplo priporočamo. Kuharski večeri so štirikrat na teden in sicer ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih. Nagrada voditeljici znaša za ves čas za vsako tečajnico 300 din.

1 Umrlj je dne 23. februarja pri Sv. Krištofu v starosti 82 let posestnik in zidarski mojster g. Tomaž Vale. Pokojni je bil tast gg. Henkeja in trgovca Puncerja v Laškem. Pod njegovo firmo je bilo v našem okraju izvršenih na stotine zgradb, dasi v zadnjih letih ni neposredno deloval. Pokojni je bil obče spoštovan in priljubljen osebnost. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

1 Matijev sejem je bil prilično živahen. Prignali so okrog 200 glav živine. Cena goveje živine je padla povprečno za 1,50 din pri kg in se je sukala pri govedih okrog 4,50 din, dočim so se krave trgovale po 2,50 do 3 din kg žive teže. Pričakuje se, da bodo tudi mesarji temu primeroma znižali cene mesa, da si ga bodo lahko privoščili tudi delavci in drugi slabše plačani sloji.

1 Kino Laško predvaja v soboto 4. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 5. t. m. ob 16.30 in 20.30 vefilm »Glavna priča«. V glavnih vlogah Svetislav Petrovič, Sybille Schmitz, Ursula Grabley, Tednik. — V torek 7., sredo 8. in četrtek 9. t. m. ob 20.30 si oglejte veseli film »Prater«. V gl. vlogah Magda Schneider, Willy Eichberger i. dr. Predigra.

Hrastnik Iz delovanja našega Sokola

Naše Sokolsko društvo se je zadnja leta povzdignilo na zavidljivo višino. Sokolski dom je ves teden podoben panju. Od jutra do pozno v noč vrvi v njem. Seveda zavzema prvo mesto telovadba. Poleg otrok deške in dekleške šole, katerima je Sokol dal na razpolago svojo z vsem potrebnim opremljeno telovadnico, si jeklenijo v njej mišice in značaj vsi oddelki od najmlajše sokolske dece pa do starejših članov in članic. Letna statistika nam kaže, da je telovadilo dnevno povprečno nad 50 dece, 20 naraščaja in okrog 30 članstva. Tudi prednjaški zbor se je povečal in v raznih tečajih usposobil za svoje telesno vzgojno delo.

Društvo je v preteklem letu sodelovalo na župnem zletu z 84 telovadečimi, razen tega pa še na 5 zletih sosednjih društev vsakokrat z nad 80 pripadniki. Število članstva je narastlo za okroglo 25%. Večino članstva tvorijo delavci, obrtniki, nameščenci in učitelji. Prirastek članstva je večinoma iz vrst delavcev, kar priča o hvalevrednem dejstvu, da se tudi delavec zaveda koristi pravilne telesne vzgoje.

Nadvse zadovoljivi so rezultati sokolske Petrove petletke. Naše Sokolsko društvo je sklenilo izvršiti obsežen program. Po preteku dveh let trajanja sokolske Petrove petletke je društvo izvršilo že nad 60% stavljenih nalog. To kaže popravljene in prenovljene Sokolski dom, prapor, društveni jazz orkester, dolge vrste pripadnikov v

krojnih, modernizirani in na novo opremljeni oder itd.

Prireditve Sokola so odlično pripravljene in zelo dobro obiskane. Vsakdo se na prireditvah v Sokolskem domu prav dobro zabava in mu ostanejo prireditve še dolgo v prijetnem spominu.

Zelimo našemu Sokolu, da bi tudi v bodoče tako napredoval ter nam vzgajal naraščaj in deco v zdrave in krepke Jugoslovence.

h Nekaj misli po predpustnem rajanju. Lahko rečemo, da toliko predpustnega rajanja, kakor letos, že precej let ni bilo v Hraštniku. Zadnji predpustni dnevi so omogočili vsakomur, ki si je želel zabave in razvedrila, da je prišel na svoj račun. Uvod v te prireditve je bila prireditev rudniških namočencev na predpustno soboto v krasno dekorirani dvorani Sokolskega doma pod geslom »Noč v Šanghaju«. V nedeljo so imeli svojo prireditev sportniki v Logarjevi dvorani, na Dolu pa dolski pevci v dvorani Katoliškega doma. V ponedeljek zvečer je bila maškaračna veselica v brusilnici steklarne. Na pustni torek zvečer je pa priredil Sokol maškaračno veselico v svoji dvorani. Prireditve so bile vse precej dobro obiskane. Posetniki se o vseh pohvalno izražajo, trdijo pa, da so bile prireditve v Sokolskem domu najboljše obiskane ne samo iz kraja samega, marveč tudi iz Laškega, Celja, Radeč in Krškega. Na pepelnico je še bilo videti skupine, ki so »pusta« nosile, proti večeru se je pa življenje spet vrnilo v svoj normalni tir. Prijatelj zabav bo ostal lep spomin na predpustne dni rajanja, ki so prehitro minili. Če je pa morda kdo tudi kaj zagrešil, ima priliko, da se poboljša v dobi štiridesetdanskega posta.

Dol pri Hraštniku

o Bo ali ne bo? Nekoliko nad Dolom je začela že pred daljšim časom Trboveljska premogokopna družba kopati in iskati premog. Rov je dolg že okoli 360 m, a delavci še niso naleteli na premogovne plasti, čeprav se je že pojavljala takozvani »legant« (črnkasto kamenje, ki mu sledi premog). Sedaj vsi rado vedno vprašujejo: Bo premog ali ga ne bo? Večina trdi, da bo, dočim drugi zopet nejeverno zmajujejo z glavami. Vsekakor bi bila za Dol in bližnjo okolico velika pridobitev, če bi našli premog v tem kotu in bi ga družba začela izkoriščati. Zaposlenih bi bilo mnogo delavcev, razni obrtniki pa bi imeli več prometa. Sicer ne vemo, kakšne cilje zasleduje TPD, ker je znano, da je na drugi strani premoga dovolj, za Dolane pa bi bil novi rudnik velikega pomena.

Trbovlje

„Matura“ na sokolskem odru

Dve lepo uspeli predstavi nam je dala tukajšnje sokolsko gledališče 25. in 26. februarja s Fodorjevo komedijo »Matura«. Tokrat je treba poudariti, da naj bo kvaliteta del, ki jih uprizarja sokolsko gledališče, vsaj na taki višini, kakor je »Matura«, živahno odsko delo, ki združuje resnost z vedrim posmehom ter ni plehko in tudi ne pretežno za gledalca.

Režiral je Paternost, ki ni imel pretežkega dela. Poudaril je dobro razgibanost dejanja, moral bi pa vnesti več enotnosti v igro in odpraviti take napake, kakor je bil prizor med Vrtačem in učenkama, ki profesorju pač ne odgovarjajo tako surovo. Dobri študiji sta bila Rak kot ravnatelj Dvornik, ki mu je uspelo, da je razgibal dogajanje, in Paternost kot profesor Vrtač, ki je s svojo izvrstno masko podal strah in odvrtnost izživajočega profesorja. Vse priznanje gre Jagodičevi za smeh vzbujajočo prof. Mozoljevo in Plavšaku za prof. Čebulo, ki je vnesel v igro domačnost in dobroto starega profesorja. Sikoškova je profesorico Matè zelo dobro označila z naravnimi izrazi in kretinjami ter z lahkoto prešla najtežja mešta te lepe in hvaležne vloge. V zaključni sceni ob koncu drugega dejanja s Katjo ne bi škodilo malo več poudarka. Dobra igralka je postala v tako kratkem času Korošičeva, ki je podala učenko Katjo. Vloga zahteva poglobljenost in živjetje. Njeni igri bi bilo le v prid, če bi se odvadila sladkosti in v

igranju; najbrž se sodobne učenke tudi ne priklanjajo več tako rokokojsko. Sodelovali so še: Plavšakova kot učiteljica telovadbe, Odlazek, Miklič in Persoglio kot profesorji, Odlazkova in Skrinarjeva kot učenki ter Jare kot sluga. Inscenacija je bila primerna, v kolikor pač to dopuščajo prilike in razsežnost odra.

Sokolska gledališka družina je uglajena in dobro vigrana skupina, ki gradi na veselju do stvari in veliki prizadevnosti. Le malokdo ve, kaj se pravi prihajati s hribov ali od kod drugod uro hoda, ob vsakem vremenu, večer za večerom k vajam ter sodelovati pri vseh mogočih odsekih, sejah itd. kar tako za Bog povrni. Idealizem, smiselni študij, tuja in lastna kritika pa bodo pripomogli k še višjemu dvigu našega sokolskega gledališča. —m—

t Slovanski večer. Sokolsko društvo v Trbovljah je v svojem jubilejnim letu zelo agilno. Zadostuje, da se ozremo samo na javne prireditve v prvih dveh mesecih. Od januarja do konca februarja je imelo društvo kar sedem prireditev in sicer predavanje o dobrovoljskem pokretu, pustno prireditev in pet dramskih predstav. Doma je bila repriza »Zadrege nad zadrego«, s katero je naš dramski odsek gostoval tudi v Brežicah in Litiji. Sedaj pa je dvakrat uprizoril »Maturu«. Krona vsem tem zimskim prireditvam pa bo slovanski večer, ki ga bo priredil v soboto 4. t. m. ob 20.30 Sokol v proslavo svoje tridesetletnice. Na sporedu koncerta so vokalne in instrumentalne skladbe vseh slovanskih narodov. Po koncertu bo ples, ki bo otvoren s kraljevim kolom. Plesali bodo tudi češko besedo, seljančico in djevojačko kolo. Prijavljenih je mnogo narodnih noš. Člani pridejo v slavnostnih krojih, ostali gostje v promenadni obleki. Zveze z vlaki so zlasti s celjske strani in s Posavja jako ugodne. Zato pričakujejo trboveljski Sokoli, da jih bodo ta večer obiskali tudi bratje in sestre iz ostalih društev celjske sokolske župe.

Radeče

r Smrt ugledne gospe. V nedeljo se je po Radečah raznesla žalostna novica, da je po dolgem trpljenju izdihnila splošno znana in priljubljena gostilničarka ga. Simončičeva, p. d. Čotova, lastnica gostilne pri brodu nasproti postaje Loke pri Zidanem mostu. Pokojna je bila velika dobrotnica revežev. Znana je bila daleč naokrog. Ljudje so radi zahajali v njeno gostilno ker so dobili tam vedno dober prigrizek in izvrstno kapljico. Pokojna zapušča poleg uzaloščenega soproga več otrok. Najstarejša hčerka je poročena z gostilničarjem g. Rafkom Zupančičem v Radečah, sin je absolviral visoko agronomsko šolo v Zagrebu, Malči in Jože pomagata doma pri delu, najmlajši sin pa še obiskuje šolo. Ga. Simončičeva je bolehalo leto dni. Zdravja je iskala v Ljubljani, a zaman. V torek so jo položili na domačem župnem pokopališču ob veliki udeležbi prebivalstva k zadnjemu počitku. Bodi ji ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

r Matijev sejem. V ponedeljek je bil v Radečah običajni občinski sejem. Bil je sicer zelo dobro obiskan, kupčije pa so bile v splošnem zelo slabe. Prignali so precej živine, cena je bila nizka, povpraševanje pa tudi majhno. Cena goveje živine se je gibala med 3.75 in 5.25 din, krave in teleta pa so prodajali kar počez. Na svoj račun so prišli zlasti domači gostilničarji, ki so prodali mnogo pijače in jedače. Na sejmu smo videli tudi nekega moškega, ki je privabljal številne sejmarije na igro z žogami, ki predstavlja praco hazardiranja. Cimbolj so ljudje izgubljali denar, tembolj so se gnetli okoli njega in stavili. Nekaterih se je polasčala igralska strast, dokler niso zaigrali še zadnjega beliča. Mož je imel sicer vse dokumente v redu in tudi izkaz o plačanih taksah, vendar pa je v interesu ljudi, da bi oblastva v bodoče ne dovoljevala takega hazardiranja na sejmih.

r Vreme se je izpremenilo. V ponedeljek popoldne smo dobili deževno vreme. Dolgo je bilo lepo in solučno. Marljivi domačini so jeli prekopavati zemljo in

FEBRUAR IZDATKI
DIN PARA
63

MAREC IZDATKI
DIN PARA
Nove cene
1 Persil samo 5.-
1 Henko samo 2.50

Brez dvoma: pranje je cenejše!

S takim računom so gospodinje res zadovoljne. Izkoristite tudi Vi to priliko. Saj Vam nudi Persil in Henko brez vsakih drugih primesi najboljši učinek.

sejati razno zelenjavo. Zaradi dežja pa bo delo nekoliko zastalo.

r Zagovarjala se bosta zaradi telesnih poškodb. Okroglice je malo Zaselje, ki leži nad Loko pri Zidanem mostu. Tu imata svoji kmetiji Peter Brečko in Viktor Jug, ki živita že dolgo časa v nesoglasju. Nikakor se nista mogla zediniti zaradi spornega ozemlja, po katerem vodi kolovozna pot. Iz nagajivosti je prvi posekal drugemu sadna drevesa in mu s tem napravil precejšnjo škodo. Ko je pretekli teden Jug opozoril Brečka, naj ne koplje kolovozne poti, ga je Brečko udaril z motiko po roki. Tedaj sta se spoprijela in sta se obdelovala toliko časa, da sta drug drugemu prizadejala precejšnje poškodbe po vsem telesu. Nato sta iskala leka pri zdravnikih, eden v Radečah, drugi pa v Sevnici. Za pretop so slednjič izvedele tudi varnostne oblasti na Zidanem mostu, ki so ugotovile dejanski stan in napravile prijavo. Vso zadevo so odstopili sresnemu sodišču v Laškem, kjer se bosta oba zagovarjala zaradi telesnih poškodb, ki sta jih drug drugemu prizadejala.

r Šah. Da se poživi šahovsko življenje v Radečah, sta odigrala po zadnjem turnirju dva prvoplasirana igralca, t. j. gg. Benko Ravninar in Ivi Jazbec pred kratkim simultanko proti 11 domačim šahistom. Uspeh: 6 dobljenih in 5 izgubljenih je za tukajšnja mlada dva mojstra prav zadovoljiv. Dne 26. februarja je priredil naš klub izlet v Krško in je odigral tamkaj prijateljski match s šahovsko sekcijo SK Krškega. Rezultat matcha je bil 6½:1½ za Radeče. Obljubljena je revanša, ki jo pa moramo kljub zmagi v Krškem vzeti za resno in se dobro pripraviti. Dobro bi bilo, če bi v teku leta organizirali še nekaj takih matchev. V najkrajšem času bo uprizoril naš klub igro »Lokalna železnica«, komedijo v 3 dejanjih. Igralci se pridno vadijo pod vodstvom g. Toneta Sotlerja. Predstava bo v dvorani hotela »Jadran«. Ker je bila gledališka sezona letos bolj slaba, pričakujemo sedaj večji obisk.

Sv. Peter p. Sv. gor.

sv Delovanje Sokolskega društva. Sokolsko društvo pri Sv. Petru pod Sv. gorami dela z vso vnemo za svoj bodoči Sokolski dom. Pridno zbira denarna sredstva in gradbeni material. V dohodnem času bo začelo društvo preurejevati kupljeno stavbo. Pospešene priprave se vrše za II. sokolsko tombolo, ki bo eden najvažnejših dogodkov letošnje spomladi. Tombola bo na binokšni ponedeljek 29. maja. Dobitki bodo znatno prekašali lanske. Tombolske karte pridejo že v začetku meseca aprila v promet.

Predstavnika JUU pri prosvetnem ministru

Jugoslovensko učiteljsko združenje nam je poslalo naslednji komunikat:

Prosvetni minister g. Stevan Čirić je sprejel 22. februarja ob 12. v svojem kabinetu predstavnika Jugoslovenskega učiteljskega združenja predsednika g. Ivana Dimnika in podpredsednika Stjepana Kranjčevića. Razgovor je trajal 1 uro. Predstavnika JUU sta prosvetnemu ministru iznesla vsa aktualna vprašanja, ki interesirajo učiteljice in učitelje in ki so splošnega narodnega značaja. Posebej sta podčrtala ona vprašanja, ki se nanašajo na učiteljstvo samo in njegovo organizacijo.

G. minister je z velikim interesom sledil izvajanju učiteljskih predstavnikov, pogosto je želel podrobne informacije in je pokazal vso dobro voljo za ureditev prilik in odnošajev. Naglasil je, da ima namero, po sprejemu proračuna konkretno razpravljati z učiteljskimi predstavniki o poedinih vprašanjih. Zastopnika JUU sta predala g. ministru prosvete posebno predstavko, ki vsebuje vsa aktualna in nujna vprašanja, ki ne prenesajo nobenega odlaganja.

Prosvetni minister g. Stevan Čirić je izjavil: »Hočem z isto dobro voljo kakor nekoč v resoru prosvetnega ministrstva delovati na to, da se realizirajo vse upravičene zahteve učiteljev v korist šole, narodne prosvete in učiteljskega stanu.«

Nazadovanje zunanje trgovine

Po podatkih statističnega urada Zveze narodov v Ženevi je bila vrednost zunanje trgovine v l. 1938. za 13% nižja kakor v l. 1937. Ker so blagovne cene, izražene v zlati veljavi, padle lani za 4%, se more sklepati, da je padel izvoz po količini za 9%, v primeri z onim v l. 1929. pa za 11.5%. Zlata vrednost svetovnega uvoza je padla za 13.2% v primeri z l. 1937. Povečala se je v Čilu in v Nemčiji (zaradi povečanja ozemlja), dočim se je zlata vrednost uvoza zmanjšala v U. S. A. za 35%, na Kitajskem za 33%, v Japonski za 29%, v Češkoslovaški za 26%, v Franciji in Alžirju za 22.1 in v Italiji za 20%. Zlata vrednost svetovnega izvoza je padla za 13.5% in je nazadoval izvoz v skoraj vseh državah. V večji meri je nazadoval v Švedski, Nizozemski, Vel. Britaniji, Madžarski in Finski: v vseh za 10%, v Belgiji za 15%, v Jugoslaviji, Češkoslovaški in Sovjetski Rusiji za 20 in v Romuniji za 30%.

Preselitev uprave „Nove Dobe“

Cenj. občinstvu vljudno sporočamo, da se je uprava »Nove Dobe« preselila iz dosedanjega prostora v pisarno Zvezne tiskarne, vhod v pritličju levo.

Dosedanja pisarna uredništva in uprave, vhod v pritličju desno, služi odslej v celoti uredništvu.

Čebelarji! Čebelarji!

Vse čebelarске potrebsčine, panje, točila za med, voščeno satovje izdeluje po primernih cenah

Jugoslov. čebelarska industrija
L. Ritzmann, Novi Vrbas
(Dunavska banovina)

Zahtevajte brezplačni ilustrirane ik!

Mlad gospod

želi znanja s samostojno damo v svrhu razvedrila. Dopise na upravo lista pod »Tih večeri«.

Žensko kolo

rabljeno kupim. Naslov v upravi lista.

Otroška postelja

železna, belo emajlirana, skoraj nova z žičnim vložkom poceni naprodaj. Naslov v upravi lista.

Vsaki osebi - družini

nudi stalen zaslužek »MARA« pletilnica, Maribor, Orožnova 6 - Celje, Slomškov trg 1.

Mizarskega vajenca

brez oskrbe sprejme takoj v uk stavbno in pohištveno mizarstvo Franjo Vehovar, Celje.

Več dobro ohranjenih

oken

raznih velikosti zaradi prezidave poceni prodam. Vprašati pri g. Sadarju, Celje, Mariborska c. 28.

Stanovanje

obstoječe iz 1 sobe, predsobe in kuhinje, se odda s 1. aprilom stranki brez otrok. Celje, Dečkova c. 11.

Več parcel

od 5 din m² naprej se proda. Lepa solčna lega, pol ure iz mesta Celja. Poizve se pri Ferdu Črepinšku, Celje, Zg. Hudinja 30, ali v trafiki Pik, Celje, Kralja Petra c. 28.

4-sobno stanovanje

z vsemi pritliklinami v sredini mesta, solčno, primerno za zdravnika, se takoj ugodno odda. Poizve se v Razlagovi ul. 8a/1 v Celju.

Stavbne parcele

na periferiji Celja, lepa lega, ob glavni cesti, ugodno naprodaj. Informacije: Celje, Cesta na Dobrovo 3.

Manjše

dvosobno stanovanje

lepo in solčno se odda v vili blizu trgovske sole. Naslov v upravi lista.

Kmečko posestvo

na lepi legi, s prostorno hišo in večjim gospodarskim poslopjem v najboljšem stanju, v Stranica pri Slov. Konjicah takoj ugodno naprodaj. Ponudbe na naslov: dr. E. Mejak, Gornji grad.

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „Grič“ pri Mariboru.

Urarski vajenec

se sprejme. K. Dvorsak, urar, Celje, Koce-nova 2.

2-sobno stanovanje

v mestu išče mirna stranka. Ponudbe na upravo lista pod »Mir«.

Kuharica

mlejša, pridna in snažna, ki opravlja tudi druga hišna dela in je služila v boljsh hišah, se sprejme k tričlanski rodbini. Naslov v upravi »Nove Dobe«.

SEMENA

vrtna in poljska, sveža dobite pri tv. **Karol Loibner, Celje** „PRI ZVONCU“ Telefon št. 120

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMELJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavlj.: „Posojilnica“

Telefon št. 2

BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah od 9. do 11

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije
sirelovodne naprave

Za kresijo 4
Telefon 245

Prevezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

ISKRENA ZAHVALA

vsem, ki so našo ljubljeno, nepozabno soprogo, mamo, taščo, staro mamo, gospo

BARBARO BORLAK

kropili, ji darovali krasne vence in cvetje ter jo spemili na njeni poslednji poti. Iskrena hvala vsem, ki so nam izkazali svoje sočustvovanje.

CELJE, dne 27. februarja 1939.

Rodbine: **Borlak, Tomič, Kopušar**

Od semena

zavisi kakovost in višina pridelka.

Po zmernih cenah smo preskrbeli od domače selekcijske postaje **oplemenjeno seme jarega ječmena in ovs**

Ravno tako smo nakupili našim prilikam prilagodeno seme domače **detelje in lucerne**

ga očistili od predenice, nakar je preizkušeno na čistočo in kaljivost po določilih norm o kontroli semena. Ravno tako moremo jamčiti za prvovrstnost **travnih semen in njihovih mešanic**, ker so ta semena pred uvozom bila analizirana. Razen tega imamo na zalogi razna druga semena. Cene so razvidne v posebnem ceniku, ki se na zahtevo dopošlje. Nabava semena je **zadeva zaupanja** in zaradi tega se obračajte pri nabavi na

Kmetijsko družbo r. z. z o. z.

v Ljubljani, Novi trg 3

ali na njena skladišča

v Celju, Konjicah, Mariboru, Novem mestu in Brežicah

Celjska posojilnica d. d. v Celju

je najstarejši narodni denarni zavod v Celju

Vse hranilne vloge,
vložene pri

Celjski posojilnici d. d. v Celju

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

Nalagajte
svoje prihranke v

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom